БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 56 (18.234). • 7 март 1982 йил, якшанба • Баҳоси 3 тийин.

СССРнинг олтмиш йиллиги — совет халқи ҳаётидаги шонли воқеа, КПСС ленинча миллий сиёсати тантанасининг, социализм тарихий ютуқларининг далилидир. Мана шу шонли йилликда Совет Иттифоқи бутун дунё кўз ўнгида биргаликда коммунизм барпо этаётган тенг ҳуқуқли республикаларнинг аҳил оиласи сифатида намоён бўлмоқда. Жамиятимизнинг социал-сиёсий ва ғоявий бирлиги метиндек мустаҳкамдир. Совет халқининг жонажон Коммунистик партия, улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги партия Марказий Комитети теварагидаги жипслиги бузилмасдир.

(КПСС Марказий Комитетининг қароридан).

ССCР Олий Совети Президиумида

1981 йилда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан белгиланган планлар ва олинган социалистик мажбуриятларни бажаришда эришилган юксак кўрсаткичлар ва меҳнат шавкати учун СССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги илғорларидан катта группасини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Энг яхши ўрнак кўрсатган колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, механизаторлар, мутахассислар ва хўжаликларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалиги, тайёрлов, мелиорация ташкилотларининг, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш моддий-техника таъминоти давлат комитети бўлинмаларининг, партия, совет, касаба союз ва комсомол органларининг ходимлари СССР орден ва медаллари билан мукофотландилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони «СССР Олий Совети ведомостлари»да ва Ўзбекистон ССРнинг область матбуотида эълон қилинади.

СССР 60 ЯГОНА ОИЛА ТУЙҒУСИ

ССР Иттифоқи барпо этилгандан буён салкам олтмиш йил вақт ўтди. Бу шонли воқеа узоқлашиб борган сари унинг оламшумул тарихий аҳамияти шу қадар яққол намоён бўлмоқда. Зотан, СССРнинг ташкил этилганлиги инсоният тараққиётида янги давр очиб берган Улуғ Октябрь ишининг бевосита давоми, эркин миллатларнинг ихтиёрий иттифоқи тўғрисида улуғ Ленин ғояларининг амалдаги мужассами бўлди.

Совет халқлари буюк қардошлигининг олтмиш йиллик тарихи — Совет социалистик давлати доирасида бирлашган барча халқлар бузилмас бирлиги ва дўстлигининг пайдо бўлиш тарихидир. Бу тарих социалистик революция вужудга келтирган ва бизнинг кунларимизда жаҳондаги энг қудратли давлатлардан бири бўлиб қолган Совет давлатининг мисли кўрилмаган даражада юксалиши ва ҳар томонлама ривожланиши тарихидир.

«Совет кишилари,— дейилади КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорида, — ўзларининг улкан байрамларини коммунистик бунёдкорликнинг КПСС XXVI съезди ишлаб чиққан режаларини астойдил, ижодий меҳнат билан амалга ошира бориб, ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар».

Доҳиймиз В. И. Ленин барча миллат ишчи ва деҳқонларининг ихтиёрий иттифоқи ҳақида гапириб, бундай иттифоқ унда қатнашувчиларнинг ҳаммасининг тўла тенг ҳуқуқлилиги ва бир-бирини ҳурмат қилиши асосидагина вужудга келтирилиши мумкин деб уқтирган эди. «Биз, — деган эди у, — миллатларнинг ихтиёрий иттифоқини бир миллатнинг иккинчи миллатга ҳеч қандай зўравонлик қилишига йўл қўймайдиган иттифоқини истаймиз. Мутлақо тўла ишончга, қардошларча бирликни очиқ ва равшан тушуниб олишга, тўла ихтиёрийлик асосидаги келишувга асосланадиган иттифоқини истаймиз». Совет ҳокимияти йиллари мобайнида худди ана шундай иттифоқ вужудга келиб, шаклланди, мислсиз кураш ва жангларда тобланди, жамиятимизнинг энг қудратли кучи бўлиб қолди.

Социалистик жамиятимизнинг шонли ўтмишига назар солсак, қардошлик Иттифоқимизнинг чинакам жадал социал-иқтисодий тараққиёти яққол намоён бўлади. Ўтган 60 йил мобайнида СССРнинг жаҳон саноат ишлаб чиқаришидаги ҳиссаси йигирма баробар кўпайди. Эндиликда ҳар бир Совет республикасида замонавий саноат, қишлоқ хўжалиги интенсив ривожланмоқда, фан, маданият тобора равнақ топмоқда. Республикаларнинг иқтисодий тараққиётидаги даражаларни бараварлаштириш вазифаси муваффақиятли ҳал қилинди, қолоқ чекка ўлкалар деган тушунчанинг ўзи ўтмишда қолиб кетди. Кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи таркиб топди. Ягона халқ хўжалиги комплекси СССР халқлари қардошларча дўстлигининг моддий асоси бўлиб қолди. Бунга мамлакатимизнинг ҳар бир республикаси, жумладан, Ўзбекистон муносиб ҳисса қўшмоқда.

КПССнинг ленинча миллий сиёсати кўп миллатли Совет давлатининг иқтисодий ва социал ривожланишига энг тўғри, оқилона раҳбарлик қилиш имконини бермоқда. Мамлакатимиз социал-иқтисодий тараққиётини жадал ривожлантириш йўлида муҳим босқич бўлган партия XXVI съезди ҳар бир республиканинг моддий ва маънавий имкониятларини кўпайтириш ва айни вақтда бутун мамлакатнинг гармоник ривожланиши йўлида улардан мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш йўлларини кўрсатиб берди. Ҳар бир республика, автоном область ва округнинг ташаббусидан кенг фойдаланган ҳолда марказлашган планлаштириш совет экономикасини энг самарали ривожлантиришни таъминлаш имконини беради. Бу ҳол ягона иттифоқ туйғуси билан яшаётган барча совет халқларининг туб манфаатларига мосдир.

Мамлакатимизда яшовчи барча миллат ва элатларнинг бирлиги социализмни бунёд қилиш ва нурафшон коммунистик жамиятни яқинлаштириш йўлидаги курашларда чиниқиб борди. Бунинг ёрқин мисоли кўпмиллатли серқуёш Ўзбекистонимиздир. Республикамизда Улуғ Октябрь ғояларини рўёбга чиқариш, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун жангу жадалларда мардлик ва жасорат кўрсатган М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев, Г. К. Оржоникидзе, Я. Э. Рудзутак, И. М. Варейкис ва бошқа атоқли партия, давлат арбобларининг азиз номлари ҳар доим чексиз ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олинади. Зеро уларнинг қадрдон Ильич ғоялари, бевосита йўл-йўриқларидан мадад олган куч-ғайратларининг самараларини бугунги кунда қалбан сезиб турибмиз. Бу қалб меҳри улуғ рус халқи ва мамлакатимиздаги бошқа халқлар билан доимий ҳамнафаслигимиз туфайли кундан кун жўш урмоқда.

СССР 60 йиллиги байрами арафасида республикамизнинг босиб ўтган шонли йўлига фахрланиб назар ташлаймиз. Саноат ишлаб чиқариши соҳасида бармоқ билан санарли примитив дастгоҳ маҳсулотларидан энг замонавий, кўп тармоқли, мураккаб машина ва механизмлар яратадиган, жаҳонда энг харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган корхоналаргача бўлган мардона йўлни босиб ўтдик. В. И. Ленин, Октябрь ғоялари, улуғ рус халқининг беғараз ёрдами билан вужудга келган шонли ишчилар синфи республикамиз ишлаб чиқарувчи кучларининг авангард кучи бўлиб майдонга чиқмоқда.

Ўтган олтмиш йил давомида тобора кўп қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш йўлини тутган азамат деҳқонларимизнинг меҳнат шижоати таҳсинга сазовордир. Ягона, аҳил оиланинг муносиб аъзоси, тенглар ичида тенги Совет Ўзбекистони «оқ олтин» етиштиришни йил сайин кўпайтира бориб, бутун мамлакатимизнинг улкан пахта лабораториясига айланди.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрилаётган ва ижодий меҳнат пафоси билан тўлиб-тошган шу кунларда меҳнат аҳли янгидан янги ватанпарварлик ташаббуслари билан чиқмоқда. В. И. Ленин туғилган куннинг 112 йиллиги шарафига 17 апрель куни Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги ўтказиб, шу куни энг юксак ишлаб чиқариш унумдорлигига эришиш юзасидан москваликлар бошлаб берган ҳаракат республикамизда ҳам кенг қулоч ёзди. Бир гуруҳ донгдор пахтакорларнинг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига 60 центнер «оқ олтин» ҳосили етиштириш ташаббуси издошлари кун сайин кўпаймоқда. Саноат ва қурилиш гвардиячиларининг бир беш йилликда ўн йиллик планни бажариш соҳасидаги ибратли ишларидан барча коллективлар ўрнак олмоқда. Жилғалар йиғилиб жўшқин дарё ҳосил қилгани каби ана шу халқ ташаббуслари Ўзбекистон меҳнаткашларининг юбилей йилидаги ғайрат-шижоатини мавж урдирмоқда.

Бу меҳнат ташаббуслари социал-иқтисодий режаларимизга ижодий ёндашиш намунасидир. Ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлари билан айтганда, миллион-миллион меҳнаткашларнинг партия социал-иқтисодий планларига омилкорлик билан муносабатда бўлиши, уларнинг давлат ишлари тўғрисида ғамхўрлик қилиши чинакам совет демократизмининг ифодаси, планларимизни муваффақиятли амалга оширишнинг муҳим гаровидир.

Дунёда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати барпо этилган дастлабки кунларданоқ ленинча тинчлик йўли изчиллик билан амалга ошириб келинмоқда. Қардош халқларнинг буюк иттифоқи шу тинчлик сиёсати туфайли камол топди. Бу йўл жаҳондаги барча тинчликсевар кучларга куч-ғайрат бағишламоқда.

Буюк иттифоқимиз енгилмас, унинг жозиба кучи қудратлидир!

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини тузиш тўғрисида ДЕКЛАРАЦИЯ

ЯҚИНДА ЎЗ СОВЕТЛАРИНИНГ СЪЕЗДЛАРИГА ТЎПЛАНГАН ВА «СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ»НИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА ЯКДИЛЛИК БИЛАН ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛГАН СОВЕТ РЕСПУБЛИКАЛАРИ ХАЛҚЛАРИНИНГ ИРОДАСИ ШУНГА ИШОНЧЛИ КАФИЛ БЎЛАДИКИ, БУ ИТТИФОҚ ТЕНГ ҲУҚУҚЛИ ХАЛҚЛАРНИНГ ИХТИЁРИЙ БИРЛАШМАСИ БЎЛАДИ, ҲАР БИР РЕСПУБЛИКАНИНГ ИТТИФОҚДАН ЭРКИНЛИК БИЛАН ЧИҚИШ ҲУҚУҚИ ТАЪМИН ЭТИЛАДИ, ҲОЗИРДА МАВЖУД БЎЛГАН ВА КЕЛАЖАКДА ТУЗИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН БАРЧА СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИНИНГ ИТТИФОҚҚА КИРИШИ УЧУН ЙЎЛ ОЧИҚ БЎЛАДИ, ЯНГИ ИТТИФОҚ ДАВЛАТИ ХАЛҚЛАРНИНГ БИРГАЛАШИБ ТИНЧ ЯШАШЛАРИ ВА БИРОДАРЛАРЧА ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШЛАРИ УЧУН 1917 ЙИЛНИНГ ОКТЯБРИДАЁҚ СОЛИНГАН АСОСЛАРГА МУНОСИБ БИНО БЎЛАДИ, БУ ДАВЛАТ ЖАҲОН КАПИТАЛИЗМИГА ҚАРШИ КУРАШДА ҲАҚИҚИЙ ОРҚА ТАЯНЧ ВА БАРЧА МАМЛАКАТЛАРДАГИ МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ЖАҲОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИГА БИРЛАШИШЛАРИ ЙЎЛИДА ҚЎЙИЛГАН ЯНГИ ҚАТЪИЙ ҚАДАМ БЎЛАДИ.

1922 ЙИЛ 30 ДЕКАБРЬ.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТЎЛҚИНИДА

Республикамиз меҳнат коллективлари москваликларнинг доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 112 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, умумхалқ байрами режаларини тузиб олишмоқда.

СИРДАРЁ.

● Область автомобиль трестининг ишчи-хизматчилари коммунистик шанбалик куни тежалган материаллар ҳисобига ишлайдилар. Йил бошидан буён трестда 80 тоннадан зиёд ёнилғи-мойлаш материаллари тежаб қолинган. Шофёрлар шу куни 36 минг тонна халқ хўжалик юкларини ташиб беришади. Беш йиллик фондига 6000 сўмдан кўп маблағ ўтказилади.

ХОРАЗМ

● Урганч локомотив депосининг 500 темирйўлчиси коммунистик шанбаликка чиқади. Шу куни 10 та эстафета поездлари бошқарилади. Слесарлар икки тепловозни ремонтдан чиқаришга аҳд қилишган. Бу ишда машинистлар ҳам иштирок этишади. Икки электр моторни ремонт қилиш, ҳамма цехлардаги машина-ускуналарни қайта кўрикдан ўтказиш ишлари ҳам бажарилади.

ФАРҒОНА.

● Қўқон пойабзал фабрикасининг меҳнатчилари москваликларнинг ташаббусига биринчилар қатори қўшилдилар. Меҳнат байрамида 1,5 мингдан кўп ишчи, инженер-техник қатнашади. 4000 жуфтдан кўп ёзги пойабзал тайёрланади. Маҳсулотнинг барчаси тежалган маҳсулотдан тикилади.

Фабрикада тузилган штабнинг маълумотига кўра, шу куни 56 та технологик ускуна ремонтдан чиқарилади. Барча ишлар бепул бажарилиб, ишлаб топилган маблағни беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилинди.

ДЎСТЛИК — БЕБАҲО БОЙЛИГИМИЗ

«Мамлакатимизда қайси миллатга мансублигидан қатъи назар, синфий манфаатлар ва мақсадларнинг муштараклиги билан бирлашган меҳнат аҳлларининг буюк биродарлиги туғилиб, мустаҳкамланмоқда, биз ҳақли равишда халқларнинг ленинча дўстлиги деб атаётган тарихда мисли кўрилмаган муносабатлар таркиб топди. Бу дўстлик бизнинг бебаҳо мулкимиздир»,— деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев. Чиндан ҳам, дўстлик совет халқларининг бебаҳо бойлиги, мулкидир.

Улуғ Октябрь туфайли, доҳиймиз В. И. Ленин ва большевиклар партияси мамлакатимиз халқлари ўртасида ёққан қардошлик машъали туфайли совет халқларининг интернационал дўстлиги буюк куч-қудрат касб этяпти. Бепоён Ватанимизнинг турли миллат ва элатлари КПСС XXVI съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, ССР Иттифоқи ташкил этилган куннинг 60 йиллигини зўр ифтихор туйғуларига тўлиб-тошган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Шарқ машъали, тинчлик ва қардошлик шаҳри Тошкент кўчалари ва хиёбонларида, бир-биридан гўзал майдонлари ва муҳташам турар жой кварталларида дўстликнинг меваларини кўришингиз, улар билан фахрланишингиз мумкин. Бугунги Тошкент СССР халқлари қардошлигининг улуғвор рамзидир. Пойтахт бунёдкорлари уни янада яшнатишда, кўркини очишда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Турли миллат вакиллари қўлни-қўлга бериб, ишлаб, улуғвор беш йиллик режаларини амалга ошириш йўлида фидокорлик кўрсатмоқдалар.

«Главташкенстрой»га қарашли 159-қурилиш трестининг Аҳад Рисқуллаев етакчилигидаги комплекс бригада аъзолари турли миллат вакилларидир. Ана шу кичик меҳнат коллективининг ҳамжиҳатлигида, ҳамкорлигида бутун совет халқларининг бузилмас дўстлиги гўё гавдалангандек бўлади. Ғишт терувчилар, рус — Л. Кабанова ва Н. Снитко, уйғур — Н. Исроилов, тожик — Р. Норматов, қозоқ — Ж. Убишев, ўзбек — М. Нишонов, татар — С. Муллагалиев ва бошқа бунёдкорлар ягона оила бўлиб яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Улар шу кунларда СССРнинг шонли юбилейи шарафига олинган мажбуриятларни бажариш учун курашмоқдалар. Суратда: А. Рисқуллаев бошчилигидаги бригада аъзолари.

Ш. Алимов фотоси. (ЎзТАГ).

ЧИН ҚАЛБДАН

В. И. ЛЕНИН МАРКАЗИЙ МУЗЕЙИДАГИ ВИСТАВКА

Партия XXVI съездида тинчликка қилинган эҳтиросли даъват сўзлари, КПССнинг ленинча йўли совет кишиларининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг қалбларида қизғин акс садо берди ва қўллаб-қувватланди. Совет коммунистларининг съездига, ўртоқ Л. И. Брежневнинг 75 йиллиги муносабати билан унга юборилган эсдалик совғалар ва табрикномалар шундан далолат беради. 4 март куни В. И. Ленин Марказий музейида ана шу совғалар ва табрикномалар виставкаси очилди.

200 дан ортиқ экспонат Улуғ Октябрь Ватани таржимаи ҳолининг шонли саҳифалари, пролетар интернационализми байроғини баланд кўтариб бораётган КПССнинг зўр обрў-эътибори тўғрисида, СССР ва социалистик ҳамдўстлик давлатлари халқларининг мустаҳкам дўстлиги ҳақида ҳикоя қилади. Болгария, Венгрия, Вьетнам, Куба, Польша, Чехословакия, Франция, Финляндия, бошқа кўпгина мамлакатлар санъат усталарининг асарлари Ленин партиясининг, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ер юзида тинчлик ва хавфсизлик ишига, демократия ва социал тараққиёт йўлидаги курашга қўшган ҳиссасини тасвирлайди.

Мамлакатимизнинг меҳнат коллективларидан, партия, совет, касаба союз ва жамоат ташкилотларидан КПСС XXVI съезди, Леонид Ильич Брежнев номига келган ҳамда виставкага қўйилган эсдалик совғалар ва табрикномалар КПССнинг сиёсати якдиллик билан маъқулланаётганидан, партия билан халқнинг бирлигидан, коммунизм қурилишидаги зафарлардан далолат беради. (ТАСС).

ФАХРИЯ

Жуманиёз ЖАББОРОВ.

Кўкси қуёшга ўтру Ватаним бор жаҳонда,
Минг қавму юз диёрли — номдор Еру осмонда,
Яйрар бағрида халқлар дўстона хонадонда,
Бир орзу, бир интилиш жилоланур ҳар жонда,
Ярқирар жаҳон узра Олтмишинчи довонда.

Тўрт тараф, тўрт минтақа — уфқларда қаноти,
Тоғларида хазина, боғларида наботи,
Тюменда газ дарёси, Помир — Жавоҳироти,
Зуҳро юлдузларига етган азму саботи,
Фанда мумтоз, беназир ижоду шуҳрат-шонда.

Бахту эрк, ишқу ҳунар — энг ойдин йўл бундадир,
Тупроқдан зар ундирган мард, олтин қўл бундадир.
Денгиз десанг кўк уммон, минг ойна кўл бундадир,
Гулшан жилосин олган қадимий чўл бундадир,
Шуъла сочар шаҳарлар поёнсиз гулистонда.

Фарсах-фарсах йўл босиб, қўнарсан қай манзилда,
Қўл кўкракда, меҳмонга ҳар хонадон таъзимда.
Оқар турфа гўзаллик қалбингга минг вазнда,
Уролдами, Брестда, Бокуда, Хоразмда —
Ўз уйинг, ўз қардошинг ҳар нурли ошиёнда.

Фахрингдир азиз юртдош, ўз фикрли, ўз сўзли,
Чамбарчас тақдир ила бағри бутун, юлдузли,
Меҳру муҳаббат ила ҳамиша ёруғ юзли,
Оиламиз ягона — чорак миллиард нуфузли,
Тинчлик қўрғони номин олган замин-замонда.

Бунда минут бағридан қалқиб чиқар бир шаҳар,
Тоғларни даст кўтаргай, қилмоқ бўлса юрт ҳашар,
Мунтазам бир эътиқод ҳар бир кўнгилда яшар,
Коммунист иродасин ардоқлар жумла башар,
Юксалар дўстлар сафи ҳар қитъа, ҳар томонда.

Беҳад, зилол ўрмонлар — бу Россиям чиройи,
Ўзбек пахтаси билан ёндош қозоқ буғдойи,
Бу шахта, бу домнаси, бу ён жаннат киройи,
Озарбайжонда узум, Грузия кўк чойи —
Жаҳон неъматлари жам бу улуғ дастурхонда.

Бундоқ юртга фарзандлик фахрин бўлмас баҳоси,
Қуёш билан лиммо-лим бағри, мовий самоси,
Ёвга қаҳри қаҳратон, дўстга чексиз вафоси,
Сўнмас қудрат манбаи буюк Ленин даҳоси,
Шундай мамлакат бўлсин мангу омон-омонда.

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИНИНГ СИФАТИ ВА ТАЪСИРЧАНЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

Олмаота, Боку, Воронеж, Новосибирск, Одесса, Свердловск, Таллин ва Тошкентда СССР Қуролли Кучлари партия комитетлари ва сиёсий органлари лекторларининг семинарлари ўз ишини тугаллади.

Семинарларда КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, маҳаллий партия комитетларининг, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, адабиёт ва санъат арбоблари, олимлар марксча-ленинча назария, КПСС XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарори асосида партиянинг ички ва ташқи сиёсатига доир муҳим масалалар тўғрисида докладлар қилиб, лекциялар ўқидилар.

Секцияларда ва ўқув группаларида партия XXVI съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг идеологик, сиёсий-тарбиявий иш масалаларига доир қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларини амалга ошириш борасидаги иш тажрибаси баҳам кўрилди. 1982 йилги планни ва умуман ўн биринчи беш йиллик планни бажаришни идеологик жиҳатдан таъминлаш масалаларига катта эътибор берилган. Лекция пропагандасини янада такомиллаштириш, унинг таъсирчанлигини, ғоявий-назарий ва методик савиясини ошириш йўллари муҳокама қилинди.

Семинарларнинг қатнашчилари меҳнат коллективларида лекциялар ўқидилар, ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган интернационал дўстлик кечаларида иштирок этдилар.

СССР Қуролли Кучлари партия комитетлари ва сиёсий органларининг лекторлари идеология иши масалаларига ғоят катта эътибор бериб, пропагандист кадрлар тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилаётганликлари учун ленинча Марказий Комитетга, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросига, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар.

(ТАСС).

«Космос-1342» учирилди

1982 йил 5 март куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1342» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазо тадқиқотларини давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

МЕҲНАТДА ЭРИШГАН ҒОЯТ КАТТА ЮТУҚЛАР УЧУН

Меҳнатда ғоят катта ютуқларга эришган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолибларига 4 март куни 1981 йилги СССР Давлат мукофотлари лауреатларининг дипломлари ва фахрий нишонлари топширилди. ВЦСПС раисининг ўринбосари В. И. Прохоров, мукофотларни топшириб, лауреатларга ўртоқ Л. И. Брежневнинг қутловини етказди. В. И. Прохоров қайд этдики, ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, халқ зиёлилари энг яхши намояндаларининг бунёдкорлик меҳнати — совет халқи олдида турган иқтисодий ва социал вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш гаровидир.

Лауреатлар ўз меҳнатларига берилган юксак баҳо учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига, ўртоқ Л. И. Брежневга астойдил миннатдорчилик изҳор қилиб, бундан буён ҳам куч ва билимларини социалистик Ватан бахт-саодати йўлида сарфлашга ваъда бердилар.

(ТАСС).

СССР 60

ҚАРДОШ ХАЛҚЛАРНИНГ

СССРНИНГ МИЛЛИЙ ДАВЛАТ ТУЗИЛИШИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи — социалистик федерализм принципи асосида миллатларнинг ўз тақдирларини ўзлари эркин равишда белгилашлари ва тенг ҳуқуқли Совет Социалистик Республикаларининг ихтиёрий бирлашувлари натижасида тузилган кўп миллатли бир бутун иттифоқ давлатдир.

СССР совет халқи давлат бирлигининг тимсоли бўлиб, биргаликда коммунизм қуриш мақсадида барча миллатлар ва элатларни жипслаштиради.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИГА:

Россия Совет Федератив Социалистик Республикаси,
Украина Совет Социалистик Республикаси,
Белоруссия Совет Социалистик Республикаси,
Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси,
Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси,
Грузия Совет Социалистик Республикаси,
Озарбайжон Совет Социалистик Республикаси,
Литва Совет Социалистик Республикаси,
Молдавия Совет Социалистик Республикаси,
Латвия Совет Социалистик Республикаси,
Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси,
Тожикистон Совет Социалистик Республикаси,
Арманистон Совет Социалистик Республикаси,
Туркманистон Совет Социалистик Республикаси;
Эстония Совет Социалистик Республикаси
бирлашгандирлар.

(СССР Конституциясидан).

ИТТИФОҚДОШ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ

Иттифоқдош республика—бошқа Совет республикалари билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига бирлашган суверен Совет Социалистик давлатидир.

АВТОНОМ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ

Россия Совет Федератив Социалистик Республикасига:

Бошқирдистон, Бурятия, Доғистон, Қабарда-Балқария, Қалмиқ, Карелия, Коми, Мари, Мордва, Шимолий Осетия, Татаристон, Тува, Удмуртия, Чечен-Ингушия, Чувашия, Якутия Автоном Совет Социалистик Республикалари киради.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасига:

Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси киради.

Грузия Совет Социалистик Республикасига:

Абхазия ва Ажария Автоном Совет Социалистик Республикалари киради.

Озарбайжон Совет Социалистик Республикасига:

Нахчеван Автоном Совет Социалистик Республикаси киради.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ

СССР давлат ҳокимиятининг олий органи **СССР Олий Советидир.**

СССР Олий Совети икки палатадан: **Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советидан** иборат.

СССР Олий Советининг **палаталари тенг ҳуқуқлидир.**

Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советидаги **депутатларнинг сони баббаравар бўлади.**

(СССР Конституциясидан).

ҚҚАССР. «Киркнизсовхозстрой» бирлашмасига қарашли Р. Алимов бошлиқ қурилиш-монтаж участкаси бунёдкорлари Тўрткўл районидаги Енбошқалъа массивида янги ташкил этилган Йўлдош Қурбонов номли совхоз чўлқуварлари учун турар жой ва маданий-маиший биноларни қурмоқдалар. Бу йил 4000 квадрат метрдан зиёд турар жой, иккита магазин, чорвачилик комплекси ва бошқа ёрдамчи иншоотлар қурилиб, ишга туширилади. ССР Иттифоқи 60 йиллиги шарафига ўзаро социалистик мусобақада участканинг Й. Сейитназаров, Т. Олимов, Н. Васич, У. Ордашов бошлиқ бригада аъзолари қувонарли натижаларни қўлга киритишмоқда. Суратда: Й. Сейитназаров бошлиқ комсомол ёшлар бригадаси аъзолари янги бинони тиклаяпти.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

БУНЁДКОР КУЧ

«Ишчи буюк меҳнаткаш, унинг чидами битмас-туганмас, у ўз ишини пухта билади ва уни яхши бажаришга одатланган, — деб ёзган эди КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев. — Инсоният яратган бойликларнинг деярли ҳаммаси ишчининг пайли қўллари билан бунёд этилган, аммо унинг ўзи мулкчиликка боғланиб қолмаган, унинг қалбини ғараз ли ҳисоб-китоб ва мулкпарастлик кемирмаган, унинг қалби саховат, бағри кенглик, адолатга умрбод интилиш билан тўлиб-тошган». Мен «Эсдаликлар»даги бу сатрларни ҳар сафар ўқир эканман, жамиятимизнинг етакчи, бунёдкор кучи бўлмиш ишчилар синфига мансублигимдан, шу синф вакили эканлигимдан чексиз ғурурланиб кетаман. Ҳақиқатан ҳам ишчилар синфи кўз кўриб, қулоқ эшитмаган мўъжизалар яратишга қодир. Унинг қўлидан чиқаётган машина ва агрегатлар жаҳон кезмоқда. Ўзим ишлаётган Октябрь Революцияси орденли, Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташсельмаш» заводи бунга яққол мисол. Корхонамизда тайёрланаётган «зангори кема»ларнинг довруғи оламга кетган. Улар мамлакатимиздагина эмас, балки Ҳиндистон, Туркия, Эрон, Болгария, Куба сингари бир қатор хорижий давлатлар пахтакорларига ҳам қўл келмоқда. Пахта териш машиналарининг сифатини яхшилаш, йилдан йилга тобора кўпроқ комбайнлар ишлаб чиқариш режалари корхонамиздаги ҳар бир ишчининг дилида жўш урмоқда.

Эришаётган ютуқларимиз замирида корхонамизнинг асосий ғурури, фахри бўлган одамлар меҳнати ётибди. Халқ хўжалиги планларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақада заводимиз коммунистлари, тажрибали ишчилар доим пешқадам. Булар орасида чархчи Н. Удалова, мастер М. Юсупов, шунингдек, токарь Ҳ. Ҳошимов, йиғувчи-слесарь В. Назадзе, автоматчи-токарь Ю. Степанеккоnар бор. Бу рўйхат ўзига хос хислатга эга. Чунки унда корхонамизда тер тўкаётган уч авлод вакиллари туришибди. Улар — мамлакатимизни индустрлаштиришнинг жонли гувоҳи бўлган «Ташсельмаш» заводи тарихини яратаётган ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларидир.

Корхонамизда мақтаса арзигулик одамлар жуда кўп. Аммо мен ишчи сулолалари ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Масалан, Ҳошимовлар оиласини олайлик. Бу оила фарзандлари: Комилжон, Қобилжон, Ҳасанжон ва Ҳусанжонлар билан ака-укадек бўлиб кетганмиз. Ҳар гал бу аҳил оилада бўлганимда бир олам қувонч билан қайтаман. Оила аъзолари бирибирига меҳрибон. Бунда оила бошлиғи Олимжон аканинг ҳиссаси бениҳоя катта. Олимжон ака узоқ йиллар Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилди. Фарзандлари ота ўгитига амал қилиб, ишчиликни танлашди. Эндиликда отахон ишчининг фарзандлари ўз меҳнатлари билан оила, коллектив шон-шуҳратини оширмоқдалар. Масалан, Комилжон — актив жамоатчи, Қобилжон эса кўп йиллардан бери Ҳамза район Совети депутати. Ҳасан — ВЛКСМ XVII, XVIII съездларининг делегати бўлган. Ҳозир Тошкент шаҳар партия комитетининг аъзоси. Ҳусан — Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

Учинчи пресслаш цехида қирқ йилдан бери меҳнат қилиб келаётган Абдулла Тошпўлатов ҳам табаррук кишилардан. Ветеран ишчининг кўп йиллик фидокорона меҳнати Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари билан тақдирланди. Унинг ўғли — Убайдулла ота ёнида. Участка мастери. Шу ерда уни партия сафига қабул қилишди. Кўксига учинчи даражали Меҳнат Шуҳрати ордени тақилди.

Корхонамизнинг ярим асрдан ортиқроқ тарихи мобайнида минглаб ишлаб чиқариш новаторлари, ихтирочилар ва конструкторлар етишиб чиқди. Бугун биз шуни фахр билан айта оламизки, ажойиб замонавий машиналарни ишлаб чиқаришда ўзбеклар билан руслар, украинлар билан қозоқлар, белоруслар билан татарлар, тожиклар билан қирғизлар, хуллас, бепоён мамлакатимизнинг турли миллат вакиллари қўлни-қўлга бериб, сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар.

Ўн бешинчи механика цехининг мастери Мустақим ота Юсупов, 14-цех чархловчиси Наталья Александровна Удаловаларнинг кўксини Ленин ордени ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг «Ўроқ ва Болға» олтин медали безаб турибди. Иккала қаҳрамонимизнинг ҳам ижтимоий келиб чиқиши корхонамиз тарихи билан, Ўзбекистон ишчилар синфининг тарихи билан чамбарчас боғлиқдир. Заводда улар каби меҳнат ветеранлари анчагина. Кўчқор ака Абдурасулов, Серафима Рагозина, Фозил Солихўжаев, Абдураҳим Алимуҳамедов сингари ажойиб устозларимиз ярим асрдан буён корхона довруғини таратиш йўлида жонбозлик қилишяпти.

М. МУИДИНОВ,
«Ташсельмаш» заводи слесарлар бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

Республикамиз индустриясининг етакчи корхоналаридан бири «Ташсельмаш» заводида М. Егоровнинг номини зўр фахр билан тилга олишади. У 40 йилдан буён шу корхонада ишлаб келяпти. Михаил Прохорович ажойиб ихтирочи, ёшлар устозидир. Унинг ихтироларидан бири СССР Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасининг олтин медалига сазовор бўлган. Суратда: М. Егоров ўз ҳамкасблари даврасида.

Р. Нуриддинов фотоси. (ЎзТАГ).

ФАН—ХАЛҚ ХИЗМАТИДА

Бизнинг замон учун фан ва техниканинг юксак суръат билан ривожланиши характерлидир. Фан-техника тараққиёти суръатлари фақат хўжалик планларининг бажарилишигагина эмас, балки ижтимоий муносабатларнинг такомиллашуви ва янги инсоннинг шаклланишига ҳам зўр таъсир кўрсатади. Бошқа барча республикалардай Ўзбекистонда ҳам СССР халқларининг бузилмас бирлигида бениҳоя катта ишлар амалга оширилди.

Диёримизда саводсизликни тугатиш жуда ҳам катта, ҳаётий муҳим проблема бўлган пайтлар кекса авлоднинг кечагидек эсида. Мана, бугун Ўзбекистон халқ маорифи ва олий таълим беқиёс ривожланган ўлка. Совет фанининг йирик, баобрў марказларидан бўлган Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг 35 институти ҳамда кўплаб тармоқ илмий-тадқиқот институтларида, Тошкент, Самарқанд ва Нукус университетлари, олий ўқув юртларида 35 минг илмий ходим, шу жумладан 900 дан ортиқ фан доктори ва 14 минг фан кандидати бор. Улар фаннинг фундаментал, назарий проблемалари ва бевосита ишлаб чиқаришга оид амалий масалаларни ҳал этиш устида юксак ташаббус ва илҳом билан ишламоқдалар.

Республикада ҳозирги замон фанининг ҳамма соҳалари бўйича кенг миқёсда муваффақиятли иш олиб бораётган йирик илмий-тадқиқот институтлари ва илмий мактаблар ташкил этилишида Москва ва Ленинград, Украина ва Белоруссия олимларининг бевосита иштироки ва ёрдами ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Урушдан кейинги йилларда табиийётшунослик соҳалари бўйича бизда олимлар кўп эмас эди. Шу боис 1946 йили қобилиятли фан кандидатларидан 50 киши Москва ва Ленинграддаги марказий институтларга ва лабораторияларга докторлик диссертациясини ҳимоя этишга тайёрланиш учун юборилди. Ўша йилларда А. П. Орехов, А. Н. Колмогоров, А. А. Дородницин, И. В. Курчатов, А. Н. Несмеянов, П. Н. Федосеев, Я. О. Парнас, В. Н. Каргин каби машҳур алломалар раҳбарлигида ҳар томонлама чуқур таълим олган бу олимлар кейинчалик республикада ташкил этилган илмий-тадқиқот институтларига бош бўлдилар. Уларнинг аксарияти академияга сайланиб, фанда илмий мактаб яратди.

Республикамиздаги илмий-тадқиқот институтлари ва илмий мактаблар фан-техника тараққиётига катта ҳисса қўшиб, саноат ҳамда қишлоқ хўжалигига жуда кўп йирик ишларни жорий қилдилар. 1981 йилнинг ўзидагина академиямиз олимларининг 185 ишлари ишлаб чиқаришга татбиқ этилди ва улардан 70 миллион сўмга яқин иқтисодий самара олинди.

Фанлар академиясининг фаолияти ҳақида сўз борар экан, республикамизнинг асосий бойлиги бўлган ғўзанинг эртапишар, касалликка чидамли, серҳосил навларини яратиш соҳасидаги олимларимиз хизматини алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиздир.

Олимларимиз томонидан ишлаб чиқилган ва илмий жиҳатдан асосланган суғориладиган ерларнинг ҳосилдорлигини оширишнинг янги усуллари деҳқончиликка тавсия этилди. Микробиологларимизнинг хлореллани кўплаб етиштириш ва уни чорвачиликда, пиллачилик ва пахтачиликда қўллаш борасида олиб борган ишлари шу тармоқларнинг ривожланишига, ҳеч шубҳасиз, катта ёрдам беради.

Чорвачиликни ривожлантириш, ем-хашакни кўпайтириш мақсадида ботаник олимларимиз чўл ва чала саҳро районларида озуқабоп ўсимликларни етиштириш соҳасида олиб бораётган ишлар таҳсинга сазовор.

Фан-техника тараққиётига республикамиздаги 43 олий ўқув юртининг кафедралари ва проблема лабораториялари ҳам катта ҳисса қўшиб келмоқда. Уларда фундаментал фанларнинг муайян соҳалари бўйича йирик мактаблар мавжуд, математиклар, физиклар, химик ва биологларнинг кўп тадқиқотлари асосида янги материаллар, моддаларнинг физик-химиявий хусусиятлари очилган, табиатни муҳофаза қилиш, унинг бойликларидан тўла ва самарали фойдаланиш соҳасида муҳим ишлар бажарилмоқда.

Биз ажойиб замонда, коммунистик идеаллар рўёбга чиқаётган даврда яшаяпмиз. Коммунистик қурилиш фақат илмий асосда, фан-техниканинг юксак прогресси натижасидагина амалга ошади. Бу улуғ вазифаларни муваффақиятли ҳал этишда буюк ўтмишдошларимиз, олим ва мутафаккирларнинг илмий мероси биз учун илҳомбахш манбадир. Шу сабабли Хоразмий, Форобий, Беруний, Ибн Сино, Улуғбек ва бошқа улкан аллома ва донишмандларнинг бой мероси фақат совет ҳокимияти йилларидагина чинакам ўрганилиб, кенг халқ оммасининг бебаҳо мулкига айланди. Ўтмиш даҳолари меросининг марксизм-ленинизм методологияси асосида ўрганилиб, бугунги кунга татбиқ этилиши илм-фанни ривожлантиришга хизмат қилмоқда.

Фан бизда беш йилликка, бинобарин халқ фаровонлигини тағин ҳам оширишга хизмат қилмоқда.

Е. ТЎРАҚУЛОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ленин мукофоти лауреати.

ТОТУВЛИК РАМЗИ

Йил сайин улғайиб чирой очиб бораётган ажойиб посёлкамиз ҳақиқатан ҳам интернационал дўстлик рамзидир. Бундан бир неча йил муқаддам республика партия ва ҳукуматининг қарорига асосан колхозимиз территориясида экспериментал посёлка қурилиши бошлаб юборилган эди. Орадан кўп ўтмай бу ерда бирин-кетин қад кўтарган чиройли, замонавий уйлар, мактаб ва боғчалар, ҳунар-техника билим юрти ва бахт уйи, ёшлар шаҳарчасидаги коттеджларни кўрган кишининг ҳаваси келади.

Колхозимиз кўп тармоқли хўжалик. Бу ерда йил сайин кенгайиб бораётган теплица хўжалигининг довруғи бутун республикамизга тарқалгандир. Шунингдек, чорвачилик, пахтачилик, ғаллачилик ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари тобора ривож топмоқда.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ленинград» колхозимизда 21 миллат вакиллари яшаб меҳнат қилмоқдалар. Улар бир оила фарзандларидек аҳил, иноқ. Ҳозирги пайтда СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган меҳнат мусобақаси кун сайин авж олмоқда. Биз бепоён мамлакатимизнинг барча кишилари қатори КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорларини чуқур ўрганмоқдамиз ҳамда шонли юбилейни муносиб кутиб олиш учун ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрмоқдамиз.

Миркомил ТОВБОЕВ,
Сирдарё районидаги «Ленинград» қишлоқ Советининг раиси.

СОЦИАЛИСТИК МИЛЛАТЛАРНИНГ БУЮК ҲАМКОРЛИГИ

Назария масалалари

ССРнинг ташкил этилиши ўзининг сиёсий аҳамияти ва социал-иқтисодий оқибатларига кўра мамлакатимиз тарихидагина эмас, балки жаҳон тарихида ҳам катта ўрин эгаллайди. ССРнинг тузилиши социал ва миллий зулм кишанларини парчалаган ва инсоният тараққиётида янги даврни бошлаб берган Улуғ Октябрь ишининг давоми, эркин миллатларнинг ихтиёрий иттифоқи тўғрисидаги Владимир Ильич Ленин ғояларининг амалдаги ифодаси бўлди.

В. И. Ленин, Коммунистик партия Совет ҳокимияти ўрнатилган дастлабки кунларданоқ миллатларнинг ихтиёрийлик ва тенг ҳуқуқлилик асосида қардошларча иттифоқини тузишга интилдилар. «Биз, — деб таъкидлаган эди В. И. Ленин, — миллатларнинг ихтиёрий иттифоқини, — бир миллатнинг иккинчи миллатга ҳеч қандай зўравонлик қилишига йўл қўймайдиган иттифоқини истаймиз, мутлақо тўла ишончга, қардошларча бирликни очиқ ва равшан тушуниб олишга, тўла ихтиёрийлик асосидаги келишувга асосланадиган иттифоқини истаймиз. Бундай иттифоқни вужудга келтиришда, ишни бузиб қўймаслик учун, ишончсизлик туғдирмаслик учун, асрларча давом этиб келган, помешчик ва капиталистлар зулми, хусусий мулк ва уни тақсим қилиш ҳамда қайтадан тақсим қилиш устидаги жанжаллар натижасида пайдо бўлган ишончсизликни йўқ қилиб юбориш учун, жуда ҳам сабр ва эҳтиётлик билан иш кўриш лозим».

Советлар мамлакатининг халқлари ягона кўпмиллатли иттифоқ давлатини тузишга дарҳол эмас, балки қатор ўтиш босқичлари орқали келдилар. Чет эл ҳарбий интервенцияси ва граждандар уруши йилларида умумий душманга қарши биргаликда кураш жараёнида совет республикаларининг ҳамкорлиги ҳарбий-сиёсий иттифоқ тусини олди. Граждандар урушининг ғалабасидан сўнг бу иттифоқ хўжалик ва дипломатик иттифоқлар билан тўлдирилди.

Бироқ, янги вазиятда, социалистик қурилиш кенг қулоч ёйган бир шароитда республикалар ўртасидаги алоқаларнинг аввалги формалари етарли бўлмай қолди. Қардош республикаларнинг узоқ муддатли, янада яқинроқ ҳамкорлиги зарур эди. Октябрь революцияси ғалабаларини ва социализм қурилиши манфаатларини ҳимоя қилиш йўлида ана шундай иттифоқ ҳаётий зарурат эканлигини В. И. Ленин чуқур асослаб берди. ССР Иттифоқи — барча тенг ҳуқуқли республикаларнинг, шу жумладан РСФСРнинг ихтиёрий равишда янги давлатга бирлашуви — СССР ташкил этилиши ҳақидаги буюк ғоя ҳам Владимир Ильич томонидан олға сурилди. «Биз, — деган эди В. И. Ленин 1922 йилнинг 26 сентябрида РКП(б) Марказий Комитети Сиёсий бюросига ёзган хатида, — ўзимизни Украина ССР билан ва бошқалар билан тенг ҳуқуқли деб ҳисоблаймиз ва улар билан бирга ва тенг асосларда янги иттифоққа, янги федерацияга... кирамиз». В. И. Ленин ихтиёрийлик ва тенг ҳуқуқлиликка асосланган Совет Федерацияси турли миллат ва элатларнинг турмуши, маданияти ва экономикасининг барча қирраларини қамраб олиш ҳамда уларнинг миллий манфаатларини давлат манфаатлари билан гармоник уйғунлаштириш ва Советлар мамлакати халқларининг тинч қардошлик ҳамкорлигини йўлга қўйиш имконини беради, деб таълим берди.

Коммунистик партия СССРни тузиш тўғрисидаги ленинча ғояларни амалга ошириш юзасидан жуда катта ташкилий ва сиёсий ишлар олиб борди. 1922 йилнинг 30 декабрида Советларнинг I Бутуниттифоқ съезди мамлакат халқларининг иродасини ифодалаб, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи тузилганлигини эълон қилди. Дунёнинг сиёсий харитасида пролетар интернационализми принциплари асосига қурилган кўп миллатли давлатнинг янги типи, муштарак мақсадлар ва вазифалар бирлаштирган ҳамда ўзида қардошлик, дўстлик ва ўзаро ёрдамнинг қудратли қалъасини ифодаловчи суверен миллатларнинг биринчи ихтиёрий иттифоқи пайдо бўлди. ССР Иттифоқининг ташкил этилиши жамиятнинг социалистик асосларда қайта қурилиши учун, барча Совет республикаларининг экономикаси ва маданиятини юксалтириш, кўп миллатли Совет давлатининг мудофаа қудратини ва халқаро позицияларини мустаҳкамлаш учун қулай шароитларни вужудга келтирувчи муҳим омиллардан бири бўлди.

Совет Иттифоқи унга кирувчи республикаларнинг қардошларча дўстлиги, ўзаро ёрдами ва ҳар томонлама ҳамкорлигининг мустаҳкам асосида вужудга келди ва ривожланди. Совет халқларининг ўзаро ёрдами ва ҳамкорлигининг объектив асосини ишлаб чиқариш воситаларининг ижтимоий мулклиги, социалистик давлатчилик, пролетар интернационализмининг марксча-ленинча идеологияси, социализм ва коммунизм қуришдан иборат муштарак мақсадлар ва манфаатлар ташкил этади. Шуни ҳам айтиш керакки, Совет Иттифоқининг дастлабки йилларида унга кирувчи республикаларнинг турли социал-иқтисодий ва маданий тараққиёт босқичида бўлганлиги сабабли улар ўртасидаги ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик анча ривожланган совет республикалари, биринчи навбатда РСФСРнинг кам тараққий этган миллий республикаларга қардошларча беғараз ёрдам кўрсатиш формасида амалга оширилар эди.

В. И. Ленин, Коммунистик партия бу ёрдамга пролетар интернационализмининг актив ва конкрет намоён бўлиши, мамлакат миллий ўлкалари халқларининг ўтмишдан мерос бўлиб қолган иқтисодий ва маданий қолоқлигини тугатишни ва уларнинг социализмга ўтишини таъминловчи ҳал қилувчи шароитлардан бири деб қараб, жуда катта эътибор бердилар. РКП(б) XII съездининг миллий масалага оид резолюциясида таъкидланганидек, халқларнинг тенгсизлигини фақат рус пролетариатининг қолоқ халқларга ёрдами туфайлигина тугатиш мумкин эди. Партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати ленинча кўрсатмаларга, партиянинг X, XII ва шундан кейинги съездлари қарорларига амал қилиб, миллий республикаларнинг, шу жумладан Ўзбекистоннинг иқтисодий қолоқлигини қисқа муддатда тугатиш мақсадида уларнинг экономикасини ривожланган районларга нисбатан анча тез суръатларда тараққий эттирдилар.

Партия ленинча миллий сиёсатнинг энг муҳим принципларидан бири — миллатларнинг тенглигини уларнинг экономикаси ва маданиятини биргаликдаги куч-ғайрат билан эркин ривожлантириш орқали таъминлаш принципига амал қилиб, барча асосий моддий ресурсларни иттифоқ ҳукумати қўлига тўплаш йўлини танлади ва уларни шундай тақсимладики, тарихан қисқа муддат ичида республикаларнинг хўжалик ривожланиш даражасини тенглаштириш имкони вужудга келди. Иқтисодий қолоқ республикаларга умумиттифоқ бюджетидан қўшимча равишда жуда катта маблағ ажратилди. Бунинг натижасида, масалан, Ўзбекистон саноатига капитал маблағ сарфлаш урушгача бўлган беш йилликлар даврида 33 мартадан кўпроқ ўсди. Ҳолбуки, СССР бўйича 24 марта ўсишга эришилган эди.

Партия ва Совет ҳукуматининг тинимсиз ғамхўрлиги, қардош республикалар, биринчи галда РСФСРнинг беғараз ёрдами туфайли Ўзбекистон урушгача бўлган беш йилликлар даврида индустриал ривожланган республикага айланди. 1940 йилга келиб республикада саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1913 йилга нисбатан беш марта, шу жумладан ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш 15,5 марта кўпайди.

Қардош республикалар колхозлар тузишда ва уларни моддий-техника базаси билан мустаҳкамлашда Ўзбекистонга жуда катта ёрдам бердилар. ВКП(б) Марказий Комитетининг кўрсатмаси билан Москва, Ленинград, Иваново-Вознесенск ва Совет Иттифоқининг бошқа саноат марказларидан келган ишчилар — йигирма беш мингчилар республика қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш тарихига ёрқин саҳифалар ёзиб қолдирдилар. Рус ишчилар синфининг 433 вакилидан катта кўпчилиги колхозларнинг раислари, колхоз партия ячейкаларининг секретарлари қилиб сайланган эди. Йигирма беш мингчилар колхозлар тузиш, ижтимоий ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ва бошқа соҳаларда деҳқонларга ёрдам бердилар. РСФСРнинг марказий районлари Ўзбекистоннинг айрим районларига мунтазам оталиқ қилиб турдилар. МТСларга техника ёрдами кўрсатиш ва колхозларга деҳқон хўжаликларининг коллективлаштиришда ёрдам бериш учун ишчи бригадаларини юбориб турдилар. Республиканинг қишлоқ хўжалигини техника жиҳатдан қайта қуроллантиришда мамлакат саноат марказларининг роли жуда катта бўлди. Уруш олдида Ўзбекистон колхозлари ва совхозларида 22 минг трактор, 1500 комбайн ва кўплаб бошқа қиш-

БУЗИЛМАС ИТТИФОҚИ

СОВЕТ ХАРАКТЕРИ

ҚАЛБ АМРИ

Пахтакор ўлка Ўзбекистон— Совет Иттифоқи халқлари каттакон оиласининг тенг ҳуқуқли аъзоси. Республикамиз меҳнаткашлари «оқ олтин» ўлкаси ишлаб чиқариш потенциалини тобора ривожлантириш билан бирга, мамлакатимиздаги тенг ҳуқуқли барча халқлар ва элатлар билан бир сафда туриб, Ноқоратупроқ ўлка ерларини яшнатиш учун қизғин давом этаётган умумхалқ ҳашарида ҳам фаол иштирок этяптилар.

... Партия даъвати ва қалб амри! Бу сўзлар ёш мутахассис Ҳайитбойнинг қалбидан чуқур жой олганига кўп бўлгани йўқ. У эндигина институтни тугаллаб, ҳаётга йўлланма олиши зарур бўлиб қолган кунларда Ноқоратупроқ ўлкага сафарбарлик ҳақидаги хабарларни ўқиб юрарди. Мамлакатимизнинг марказий районларидаги табиат манзаралари, у жойларнинг ўзига хос иқлим шароитлари хусусида эшитганлари ва ўқиганлари уни тобора ҳаяжонга сола бошлади.

Олий ўқув юртини битириш арафасидаги бу ҳаяжон унда бора-бора аҳдга айланди. Институтни битириш вақтидаги тақсимот комиссияси аъзолари берган саволга сира иккиланиб ўтирмасдан аниқ жавоб қилди:

— Шунча йил мобайнида ирригация ва мелиорация илмини ўргандим. Бу билимимни энг қийин ишлаб чиқариш участкаларида татбиқ қилмоқчиман. Мени Ноқоратупроқ ўлкага ишга юборишингизни сўрайман.

Ушанда 1977 йилнинг ёз фасли эди. Тошкентнинг тоғлар орасидаги Бўстонлиқ районида ўсиб-улғайган, ўрта маълумот олган Ҳайитбойнинг қалб амри билан Ноқоратупроқ ўлкага — Новгород областининг Парфино районига йўл олишига оила аъзолари ҳам қаршилик қилишмади. Қайтага унинг ишларига барака, сафарида оқ йўл тилашди. У дастлаб мастер бўлиб ишлади. «Дружба» совхози марказий посёлкасини барпо этишда ташаббус кўрсатиб меҳнат қилди. Уй-жой, маданий-маиший ва ишлаб чиқариш объектларини тез, соз қуришда у бош бўлган коллективлар энг юксак натижаларга эришдилар. Бугунги кунда Ҳайитбой Турғунбоев — 2-кўчма механизациялашган колоннанинг бошлиғи. Колонна коллективи 1981 йил топшириқларини ҳамма кўрсаткичлар бўйича ортиғи билан бажаришга эришди. 1982 йилнинг январь ва февраль ойлари топшириқлари ҳам муддатидан илгари адо этилди.

Парфино районидан Бўстонлиққа келиб турган хатларда Ҳайитбойнинг соғ-саломатлиги, ўз ишидан хурсандлиги, алоҳида уй беришгани, бу уйни ўзига яраша жиҳозлаб қўйганлиги каби янгиликлар ифодаланарди. Мустақил ҳаётга қадам қўйган, ўз ишидан мамнун Ҳайитбойни тезроқ уйлантириб қўйиш нияти ота-онасини ҳаракатга солиб қўйди. Ноқоратупроқда ишлай бошлаганига бир йилдан сал ошганда Ҳайитбой меҳнат отпускасини олиб Бўстонлиққа келганида унинг иши яна ҳам юришиб кетди. Кўпдан кўз остига олиб юрган Робияхони тўйга розилик берди. Бундан қувонган ота-оналар тўй тайёргарлигини тезлаштириб юбордилар.

Ҳозир Ҳайитбой билан Робияхон ҳам Новгород областининг Парфино районида, бири-бирига ҳамкор, мададкор. У ўз мутахассислиги бўйича болалар боғчасида тарбиячи бўлиб ишламоқда. Кетма-кет икки ўғил кўришди. Уларга яхши ниятлар билан Азизбек ва Одилбек дея исмлар қўйишди.

Пахтакор ўлка вакиллари ишлаётган «Узларфиноводстрой» қурилиш ишлари бошқармаси коллективининг Ноқоратупроқ ўлка ерларини яшнатиш учун олиб бораётган кураши қувончли самаралар бермоқда. Дастлабки йилларда бу ерга алоҳида ишчилар ва мутахассисларгина боришган бўлса, энди уларнинг оила аъзолари ҳам бу ўлка қишлоқ хўжалигини юксалтиришдан иборат умумхалқ ишида фаол иштирок этаётирлар. Тошкент областининг Бектемир шаҳрида ишлаб юрган Отаулла Абдураҳимов ўз касбининг Ноқоратупроқ ерларда кўпроқ нафи тегишини қалбдан ҳис этди. 1-кўчма механизациялашган колоннанинг серғайрат тракторчиси саналган Отаулла мелиорациялаш ишларида ташаббус кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Унинг умр йўлдоши Жамилахон ҳам токарлик касбини эъзозлаб, янги ерлар ўзлаштиришда фойдаланиладиган машиналарнинг ремонтини тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшяпти. Уларнинг тўнғич ўғли электрик, келини савдо ходимаси.

Эркинжон бульдозерчиликда ишлаб катта обрў-эътибор қозонди. Шу ерда КПСС аъзолигига қабул қилинди. Никоҳ тўйини ўз она юртида — Фарғонада ўтказган Эркинжон Иброҳимов умр йўлдоши Жўрахонни ҳам Новгород областига олиб келди. Жўрахон бугунги кунда Эркинжон билан бир сафда туриб коммунал хизмат кўрсатиш идорасида меҳнат қилмоқда.

Ноқоратупроқ ўлка мардлар майдони бўлиб қолди. Бу ерда республикамизнинг турли областларидан келган мелиораторлар, ирригаторлар энди оила аъзолари билан бирга ўлкани яшнатиш умумхалқ иши эканлигини чуқур англаганликларини амалда намойиш қилмоқдалар. Кечаги минг-минглаб гектар ботқоқ ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланмоқда, гектарлардан олинадиган ҳосилнинг чўғи ортмоқда, кичик экин майдонлари яхлитлашмоқда, янги-янги уй-жой кварталлари, совхозлар барпо қилинмоқда.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Новгород области, Парфино райони.

МИРМУҲСИН,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

Насрий шеърлар

БУЮК КЎПРИК

ЙЎЛНИ ЙЎЛГА уловчи кўприклар кўп ер юзида. Улар елка тутиб бериб яқин қилар манзилни. Кўприкларсиз жарликларда, оқар сувлар бўйида тўхтаб қоламиз бирдан.

Солдат сириб боғлагани камардай — Волганинг қоқ белида улкан кўприк хизматда. Сирдарё, Амударё кўприклари кўп буюк...

Лекин ёруғ дунёда жуда буюк кўприк бор: кўприкларнинг кўприги, кўприкларнинг кўплиги.

Агарда океанга қитъаларни қўшувчи гигант кўприк қурилса, агарда Гибралтарнинг устидан ўтса кўприк... барибир ҳаммасидан зўр бўларди бу кўприк!

Бу кўприк манзил сари бизни тез элтмоқда. Пасту баланд, ўйдим-чуқур йўлларда қоқилтирмай, айланма жин кўчаларда чалғитмай, тўлқинларда ғарқ қилмай, ботқоқларга қулатмай манзил сари элтмоқда.

Бу зўр кўприк бизларни эллар билан боғлайди.

Қардоши кўп, дўсти кўп — Ер юзида энг бой Инсон!

Бу кўприкдан бориб мен асрлар обидасин, олис ўтмиш нидосин тингладим зеҳн билан. «Ҳафтияк»дан чиқолмай шундай ўтиб кетувчи, ой тутилса қозон чалиб чиқувчи аждодларимга боқдим.

Бу кўприк мени элтди Пушкиннинг даҳосига, Шекспиру, Тагору, Толстой ва Саъдийга. Ҳаттоки, буюк Шарқнинг қуламас қоллари — Ал-Хоразмий, Синога баъзан шу йўлдан бордим. Ҳаёт фалсафасини ҳам шу йўлдан ўтиб уқдим.

Бу кўприк шарофати — қанча дўстлар орттирдим: бу йўлдан юриб бориб олдим ўз ҳуқуқимни. Одам бўлиб қад кўтардим — мен мағрур, бахтли инсон!

Бу кўприкнинг ҳеч тенги йўқ. Ер юзида ягона! У асрлар синовидан ўта олган, мустаҳкам! У инсонга бахту камол бермоқ учун қурилган.

Бу кўприк — рус тилидир, улуғ Ленин тилидир, буюк оға тилидир!

РОССИЯ

ТОҒ БУРГУТИ — улкан қуш, учирма жўжаларга баланд парвоз этишни ўргатади. Она бургут жўжаларин чангалида кўтариб осмонга олиб чиқар, баланд чўққилар узра ташлаб юборар бирдан. Жўжа учар, қанот ёзиб патиллар осмонда. Қиррали чўққиларга урилишга оз қолганда Она бургут шўнғиб тушиб жўжани илиб олар, у яна кўтарилар...

Эй, менинг улуғ оғам, сен ҳам шундай ўргатдинг. Дарёларнинг устидан, ям-яшил водийлардан, серқирра тик чўққилардан биз дадил учмоқдамиз. На қўрқув бор, на толиш, на чалғиб ортда қолиш.

Ботқоқликда лойхўракдек дўстлардан юз ўгирган қардошликни билмаган, шўртумшуқ бўлишликка менинг оғам йўл қўймади. «Бағрингни элга кенг оч, тўлқинларда от қулоч, эски ерда янги ниҳол — сен юксал, барг ёз!» — деди.

Илон чирмашган кимсадек оғир дард оташида ётдим узоқ ва беҳол. Оғам илиқ, меҳрибон моҳир қўллари билан дардни юлиб ташлади. Ҳаётим унинг учун шунчалик қимматмиди. Қоронғи гўшаларга нур билан кириб келиб, зулматни ҳайдаган ҳам шу менинг буюк оғам.

Она бургут жўжаларин учишга ўргатгандай бизларни ҳам сен ўргатдинг баланд парвоз этишга. Ирода, қувват бердинг, бургутона узоқларни кўра олур бу кўзлар!

Эй, Россия, сен оға — каттамиз бўлганингчун, чин инсон бўлганинг-чун, қаҳрамон бўлганинг-чун, меҳрибон бўлганинг-чун севамиз бизлар сени! Жондан кечмоқ мумкин, аммо кечиб бўлмас қардошликдан!

ГУЛЛА, ЯШНА, ПАХТАОБОД

Республикамизнинг энг кекса районларидан бири Пахтаободдир. У 1926 йилда ташкил этилган. Ўшандан буён 55 йил ўтди. Шу вақт ичида мислсиз ўзгаришлар рўй берди.

Атиги битта мадраса бўлган бу районда ҳозир 36 та мактаб, 2 та ҳунар-техника билим юрти мавжуд. Уларда мингдан зиёд педагог ёш авлодга билим беряпти, қишлоқ хўжалиги ва қурилишга кадрлар етказиб беряпти.

Районда саноат ривожланди, бу ерда аввал биргина Қўқонқишлоқ пахта тозалаш заводи мавжуд эди. Ҳозир эса 59-автокорхона, темир-бетон буюмлари заводи, шағал саралаш заводи, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси, Андижон ип-газлама комбинати филиали ва бошқа саноат корхоналари ишлаб турибди.

Район марказида Пахтаобод шаҳри бунёд бўлгач, қурилиш ишлари янада қизғин тус олди. Уй-жойлар, маданий-маиший объектлар тез қад кўтармоқда.

Пахтаободнинг тарихи бутун республика тарихи билан чамбарчас боғлиқ. Бу ерда колхоз тузумининг жонкуярлари синфий душманлар қўлида қурбон бўлдилар. Санъаткор Лутфинисо Мирмуҳсиновани босмачилар тириклайин қопга солиб, Қорадарёга отдилар. Ўқитувчи Аҳмадхўжа Шамсиддиновни талабалар кўз олдида бўғизлаб кетдилар.

Улуғ Ватан уруши йилларида кўплаб пахтаободликлар Ватан озодлиги йўлида кўксиларини қалқон қилдилар. Она юрт жасур жангчилар Маҳкам Аҳмадалиев, Мелибой Режабов, кичик ерда жанг қилган Шермуҳаммад Холбоев ва бошқа уруш ветеранлари билан фахрланади.

Район меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта ташаббусига қўшилиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Ҳаваскор кино операторлар «Гулла, яшна, Пахтаобод» хроникал ҳужжатли фильмни суратга олдилар.

Т. ҚУРБОНОВ,
Пахтаобод район «Пахтаобод» газетасининг редактори.

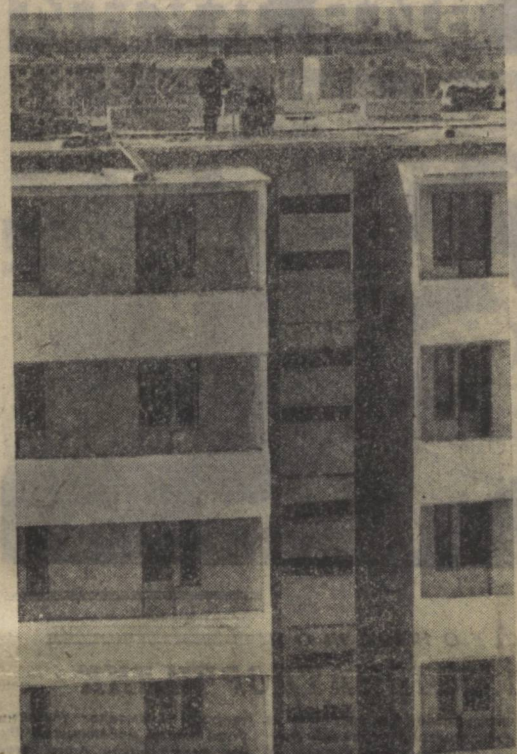

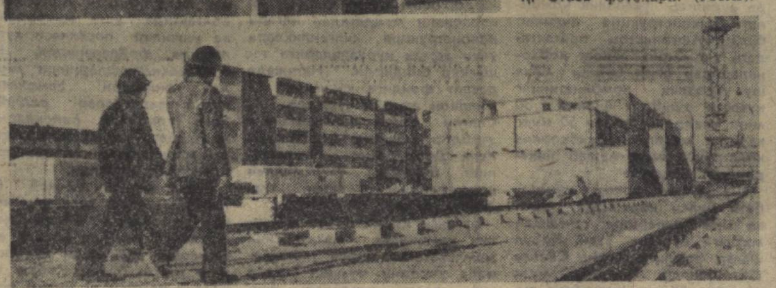

Урганч уйсозлик комбинатининг аҳил коллективи СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кун сайин қизитмоқда. Тез ва соз қуриш қурувчиларнинг асосий шиоридир. XI беш йилликнинг иккинчи йилида улар 20 минг квадрат метр уй-жой қуришади. Суратларда 20 йилдан буён шаҳар қурилишларида ишлаб келаётган пешқадам кранчи Х. Абдуллаев, ҳамда янги уй-жойларнинг кўриниши тасвирланган.

Қ. Отаев фотолари. (ЎзТАГ).

ДЕҲҚОН БАХТИ

Республикамиз дала меҳнатчилари Иттифоқимизнинг барча кишилари қатори КПСС XXVI съезди белгилаб берган озиқ-овқат мўл-кўллигини таъминлаш вазифасини бажариш борасида катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Қуйида бир гуруҳ тажрибакор қишлоқ хўжалиги илғорлари СССРнинг 60 йиллигини муносиб нишонлаш борасида эришаётган зафарлари ва келажак режалари ҳақида ҳикоя қиладилар.

ТУҲФА

К. ШАМСИЕВА,
Иштихон районидаги Ильич номли колхоз бригада бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

— Совет халқлари **бузилмас дўстлигининг буюк тимсоли** бўлган СССРнинг 60 йиллигини нишонлашга барча қардош республикалар меҳнаткашлари билан бир қаторда ўзбек пахтакорлари ҳам қизғин тайёргарлик кўришмоқда. Турли республикалардан олаётган қудратли техник воситалар ёрдамида барча қишлоқ хўжалиги экинлари, хусусан пахтадан йил сайин юқори ҳосил олишга эришилаётир. Республикамизда етиштирилган пахтадан Иваново, Москва, Таллин, Рига тўқимачилик корхоналарида нафис газламалар тўқилмоқда.

Бу йил колхозимиз бўйича 1765 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 40 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилганмиз. Бригадамиз аъзолари бу кўрсаткични 50 центнерга етказишга бел боғлашган. Бу бизнинг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига совғамиз бўлади.

ЗАФАРЛАРИМИЗ ОМИЛИ

В. МУСАЕВА,
Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчи-оператори, КПСС XXVI съезди делегати.

— Биз буюк ўзгаришлар даврида яшаяпмиз. Ҳар бир дақиқамиз, ҳар бир кунимиз яратиш, яшнатиш ишқи билан ёнган совет кишиларининг улкан меҳнат зафарларига бой. Бу зафарларнинг асосий омили ягона оилага бирлашган турли миллатларнинг қардошларча бузулмас дўстлигидир. Ўзбек ишчиси, пахтакори, чорвадори ва соҳибкорининг ютуғида Тюмень нефтчилари, Урал машинасозлари, украин кончилари, қозоқ ғаллакорларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Уларнинг беғараз ёрдамлари туфайли диёримиз саноати, қишлоқ хўжалиги, маданияти юксак ривожланган ўлкага айланди. Натижада турмушимиз фаровон, меҳнатимиз унумли бўляпти.

Мен айни кунларда боқимимдаги 40 бош сигирни тўйимли озуқа рациони асосида меҳр билан парвариш қиляпман. Шу туфайли сигирлардан сут соғиб олишни кун сайин кўпайтирмоқдаман. Мақсадим йил охиригача ҳар бир соғин сигир маҳсулдорлигини олти минг килограммдан ошириш ва СССРнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олишдан иборат.

ҚАРДОШЛАР ДАСТУРХОНИГА

Б. КУРЯЕВ,
Тўрақўрғон районидаги Ленин номли узумчилик совхоз-заводи бригада бошлиғи

— Совхозимиз асосан узумчиликка ихтисослаштирилган. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида фидокорона тер тўккан соҳибкорларимиз мавжуд токзорларнинг ҳар гектаридан 205 центнердан ҳосил етиштиришга эришдилар. Бу пландагидан 43 центнер кўплир. Бригадамиз коллективи эса ҳар гектар ер ҳосилдорлигини 266 центнерга етказди. Шуниси қувончлики, ҳосилнинг 1383 тоннасини Сибирь кенгликларида бунёдкорлик ишларини олиб бораётган Тюмень нефтчилари ва БАМ қурувчиларига жўнатдик.

Съездлар йилини ёруғ юз билан якунлаган соҳибкорлар 1982 йилда ҳам юксак кўрсаткичларга эришишга қарор қилишган. Шу кунларда ерларимизнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда аниқ тадбирлар бўйича иш юритяпмиз. Кузда токларга шакл бериш, кесиш ишларини аъло даражада адо этдик. Кўмиш олдидан етарли миқдорда минерал ўғитлар қоришмаси солдик. Маҳаллий ўғит билан ерни тўйдиришга алоҳида эътибор бердик. Кузги-қишки тадбирларни илғор агротехника муддатларида сифатли бажаришда Эргашали Сулаймонов, Икромиддин Усмонов, Қўлдошали Иловиддинов, Эргашали Болтабоев сингари сувчилар, механизаторлар ва боғбонлар ибрат кўрсатишмоқда.

Бу йилги режаларимиз анча улкан. Ялпи ҳосилни 9 минг тоннага етказишни мўлжаллаганмиз. Юрт бойлигини кўпайтириш йўлида фидокорлик кўрсатаётган сибирлик қардошларимиз дастурхонига 2000 тоннадан зиёд ноз-неъмат етказиб берамиз.

МАРРА — 80 ЦЕНТНЕР

Ю. ИБРАГИМОВ,
Қўнғирот районидаги Чапаев номли совхоз бригада бошлиғи.

Партия-ҳукуматимиз Автоном республикамизни йирик шоличилик зонасига айлантиришга катта аҳамият беряпти. Кейинги йилларда Амударёнинг қуйи соҳилларида улкан бунёдкорлик ишлари олиб борилаётир. Бу ишларда Иттифоқимизнинг барча миллат вакиллари қатнашмоқда. Уларнинг кўплари аҳил оила аъзоларидек қўлни қўлга бериб ихтисослашган хўжаликларда шоли ҳосилдорлигини оширишга муносиб ҳисса қўшишмоқда.

Мен бошчилик қилаётган бригада азаматлари ҳосилдорликни 67 центнерга етказдилар. Аммо бу охирги марра эмас. Ҳосилдорликни янада ошириш учун барча имкониятларга эгамиз. Иттифоқимизнинг кўпгина корхоналаридан биз учун қудратли техника воситалари, минерал ўғитлар етказиб берилявти. Қардош республикалар вакиллари эса шоличиликни юксалтиришга ўз ҳиссаларини қўшиш истагини билдиришмоқда.

Айни кунларда 1982 йил мўл ҳосилига пухта ҳозирлик кўряпмиз. Мавжуд майдонларимизни капитал планировка қилдик. Ерларимизни минерал ва маҳаллий ўғитлар билан етарли озиқлантирдик. Экиш даврида ишлатиладиган техника воситалари мавсумга пухта шайлаб қўйилди.

Бригадамиз шоликорлари СССРнинг 60 йиллик юбилейини 310 гектар ернинг ҳар гектаридан 80 центнердан ҳосил олиш билан нишонлашга аҳд қилишган. Коллективимиз доимо ўз сўзининг устидан чиқиб келган. Бу йил ҳам кўзланган маррани албатта эгаллаймиз.

лоқ хўжалик техникаси бор эди.

Совет халқларининг ўзаро ёрдами ва ҳамкорлиги мамлакатдаги аввал қолоқ бўлган— ўзбек ва бошқа халқларнинг тарихан жуда қисқа муддатларда капитализмни четлаб социализмга ўтишида жуда катта роль ўйнади. Натижада «қолоқ мамлакатлар илғор мамлакатларининг пролетариати ёрдами билан капиталистик тараққиёт босқичини четлаб ўтиб, совет тузумига ва муайян тараққиёт босқичлари орқали коммунизмга ўтишлари мумкин», деган ленинча башоратнинг тарихан ҳақлиги амалда исботланди.

Мамлакатнинг аввал қолоқ бўлган халқларининг социализм қурилиши давомида иқтисодий ва маданий тикланишида улуғ рус халқининг, унинг қаҳрамонона ишчилар синфининг роли айниқса катта бўлди. Ўртоқ Л. И. Брежнев қайд қилганидек, бу бутун синфнинг, бутун халқнинг интернационализм манфаатлари йўлида кўрсатган шонли жасорати эди. Ватанимизнинг барча халқлари бу жасоратни ҳеч қачон унутмайди.

Ўзбек халқи ва бошқа халқлар ҳам ўз навбатида фидокорона меҳнатлари билан мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшдилар. Мамлакатнинг пахта мустақиллигини қўлга киритиш соҳасида партия қўйган вазифани ҳал этишга республикамизнинг ҳиссаси айниқса салмоқли бўлди. Урушгача бўлган беш йилликлар даврида Ўзбекистон ССР Иттифоқининг асосий пахта базасига айланди.

Совет халқларининг дўстлиги ва қардошлиги Улуғ Ватан уруши йилларида оғир синовлардан шараф билан ўтди. Партия даъвати, қалб амри ва гражданлик бурчи даъвати билан мамлакатнинг барча миллат ва элатлари социализм ғалабаларини, социалистик Ватаннинг шарафи, озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилишга отландилар. Немис фашист босқинчиларига қарши биргаликда олиб борилган курашда социалистик миллатларнинг қардошларча иттифоқи, уларнинг ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдами янада мустаҳкамланди.

* * *

Мамлакатнинг етук социализм даврига кирганлиги СССРда миллий муносабатларнинг ривожланишида янги босқич бошланганини билдиради. Бу босқичда миллий масаладаги икки тенденция ҳар қачонгидан кўпроқ амал қилади. Бир томондан ҳар бир социалистик миллатнинг тез ва ҳар томонлама ривожланиши юз беради, иккинчи томондан эса мамлакатимизнинг ижтимоий ҳаётини интернационализм байроғи остида социалистик интернационаллаштириш туфайли миллатларнинг янада кўпроқ яқинлашув жараёни давом этади.

«Ривожланган социалистик жамият барпо этилганлиги Коммунистик партия раҳбарлигида ССР Иттифоқига жипслашган халқлар революцион ўзгартирувчилик фаолиятининг самараси бўлди, —деб таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг СССР 60 йиллиги тўғрисидаги қарорида, —мамлакатда етук социалистик ижтимоий муносабатлар қарор топди, совет республикаларининг иқтисодий ривожланиш даражасини тенглаштириш асосан ҳал этилди. Барча миллатлар ва элатларнинг юридик жиҳатдан ва амалдаги тенглиги таъминланди. Кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи вужудга келди».

Етук социализм шароитида Советлар мамлакати республикаларининг тенглик ва қардошларча ҳамкорлик принципларига асосланган иқтисодий алоқалари ҳар қачонгидан кучаяди ва кенгаяди. Агар авваллари ривожланган миллатларнинг қолоқ бўлган халқларга ёрдами асосий ўринда бўлса, эндиликда ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик биринчи планга чиқмоқда. ССР Иттифоқи Конституциясининг 16-моддасида кўрсатилганидек, СССРнинг экономикаси мамлакат территориясидаги ижтимоий ишлаб чиқариш, тақсимлаш ва айирбошлашнинг барча бўғинларини қамраб олувчи ягона халқ хўжалик комплексидан иборатдир. Ягона халқ хўжалик комплекси эса СССР халқларининг қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлигининг моддий асоси бўлиб хизмат қилади.

Ўз моҳиятига кўра интернационал бўлган СССРдаги ишлаб чиқаришни кооперативлаштириш йилдан-йилга кучаймоқда. Ҳар бир корхона унинг қайси республикада бўлишидан қатъи назар, мамлакатнинг ҳамма томонларидаги ўнлаб ва юзлаб корхоналар билан ўзаро боғлиқдир. Қудратли гидроэлектростанциялари, йирик саноат комплекслари, ирригация иншоотлари қуришни, чўл ва қўриқ ерларни ўзлаштиришни биргаликда бажариш қардош республикалар ўзаро ёрдами ва иқтисодий ҳамкорлигининг ёрқин кўринишидир. Барча республикалар, шу жумладан Ўзбекистоннинг биргаликдаги куч-ғайрати билан Ноқоратупроқ зонани ўзлаштириш бунинг ёрқин мисолидир.

Қайта тикланган Тошкент Совет халқлари бузилмас қардошлиги ва ҳамкорлигининг рамзи бўлиб қолди. Зилзиладан зарар кўрган Ўзбекистон пойтахтини қайта тиклашда барча қардош республикалар актив иштирок этдилар. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов таъкидлаганидек, қайта тикланган Тошкент совет халқларининг бузилмас қардошлигини акс эттирувчи улуғвор ёдгорлик сифатида, Ўзбекистон меҳнаткашларининг ленинчи партиямиз Марказий Комитетига ва Совет ҳукуматига чексиз миннатдорчилигининг рамзи сифатида мангу қолади.

* * *

КПСС XXVI съездида таъкидлаб ўтилганидек, совет республикаларидан ҳар бирининг интенсив иқтисодий ва социал ривожланиши уларнинг ҳар томонлама яқинлашиш жараёнини тезлаштиради, Совет Иттифоқи иқтисодий қудратининг янада ошишига имкон беради. «Бизнинг тутган йўлимиз, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига Ҳисобот докладида, — ҳар бир республиканинг моддий ва маънавий куч-қудратини кўпайтириб боришдир ва шу билан бирга ундан бутун мамлакатни мутаносиб ривожлантириш йўлида мумкин қадар яхшироқ фойдаланишдир. Бу йўлда биз ҳақиқатан ҳам тарихий ютуқларга эришдик».

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига Ҳисобот докладидаги ана шу қоиданинг ёрқин ифодаси сифатида ССР Иттифоқи қардош республикалари оиласида Ўзбекистон ССРни кўрсатиш мумкин. Ленинча миллий сиёсатнинг изчил амалга оширилиши, совет республикаларининг ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдами натижасида ССР Иттифоқи составида Ўзбекистон кишиларининг бир авлоди умри давомида ўз тараққиётида ўрта аср муҳитидан замонавий тараққиёт чўққилари сари улкан одим ташлади.

Ўзбекистон халқларининг мазмунан социалистик, шаклан миллий маданияти чинакам равнақ топди. Улуғ Октябрь революциясигача аҳолисининг фақат 2 процентигина ўқиш ва ёзишни билган республикада ялпи ўрта таълимга ўтиш муваффақиятли тугалланди. Ҳозир Ўзбекистонда 9445 умумий таълим мактабларида 4 миллиондан зиёд ўқувчи, 43 олий ўқув юртида 278,1 минг студент, 222 ўрта махсус билим юртида 2337,7 минг талаба ўқимоқда. Ўзбекистон халқларининг Совет ҳокимияти йилларида ҳаётнинг ҳамма соҳаларида эришган ана шу тарихий ютуқларида бундан 60 йил бурун Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига бирлашган мамлакат қардош халқларининг ўзаро ёрдами ва ҳамкорлиги беқиёс катта роль ўйнади.

«СССРнинг ташкил топиши ва муваффақиятли ривожланиши, — дея таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорида, — беқиёс халқаро аҳамиятга эга бўлиб, илғор инсониятнинг халқлар тенг ҳуқуқлилиги ва дўстлиги учун, дунёни революцион янгилаш учун асрий курашида муҳим тарихий марра бошланганидан дарак берди».

Р. НУРУЛЛИН,
тарих фанлари доктори, профессор.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

ЭКСПОЗИЦИЯДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАШИНАЛАРИ

Республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг қишлоқ хўжалиги павильонида «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли корхоналарда ишлаб чиқарилган янги техника воситалари намойиш этилмоқда. Уларнинг кўпчилиги совхоз ва колхозларда синовдан ўтказилиб, самарадорлигини амалда исботлаган механизмлардир.

Кўргазмани меҳмонларимиз — республика қишлоқ хўжалиги илғорларининг қурултойи қатнашчилари зўр қизиқиш билан томоша қилдилар. Ингичка толали пахта терувчи икки қаторли «ХВН-1,2А» ва «ХНП-1.8» маркали пахта териш агрегатлари кўпчиликда яхши таассурот қолдирди.

Ф. ШАРАФУТДИНОВ.

СПОРТ

СПАРТАКИАДА ҒОЛИБЛАРИ

Красноярск шаҳрида СССР халқларининг қишки V Спартакиадаси байроғи кўтарилди. Бу ерда совринли ўринлар учун ҳал қилувчи баҳслар ўтказилмоқда. Чемпионлик учун курашаётган фигурачилар ўртасида республикамиз вакиллари ҳам муваффақиятли куч синашмоқдалар. Жумладан, тошкентлик спорт мастерлари, ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпионатининг кумуш ва бронза медали совриндорлари Марина Никитюк билан Рашид Қодиркаевларнинг чиқишлари мухлисларни мамнун этди. Фигурачиларимиз ғолиблик супасининг учинчи поғонасига кўтарилиб, Спартакиаданинг бронза медали совриндори бўлишди.

ЎРИНЛАР ВА СОВРИНЛАР

● **ШАХМАТ.** Ереванда жаҳон чемпионатининг зона баҳслари яна уч тур ўйинларидан кейин якунланади. Ҳозир Геллер, Псахис ва Юсуповлар 8 тадан очко билан олдинда боришмоқда. Тукмаков ҳисобида 7 та очко бор. Цешковский билан Дорфман 6,5 та, Аъзамов билан Ваганян 6 тадан очко жамғаришди.

● **ФУТБОЛ.** Тошкентда ўсмирлар ўртасида ўтказилаётган халқаро XII турнир тобора қизғин тус олмоқда. Бўлиб ўтган икки тур ўйинларидан кейин СССР-1 командаси 4 очко билан олдинда бормоқда. ЧССР футболчилари ҳисобида 3 та очко бор.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ҚИСМАТ

Фрунзе шаҳар зоокомбинатининг ходимлари «Казахфильм» киностудиясининг буюртмасини тез бажаришларига ғалати бир ҳодиса ёрдам берди. Киностудияга фильм съемкаси учун каттагина бир бўри тутиб келтириш керак эди.

Ҳайвон тутувчилар экспедицияга отланиб туришганида комбинатда телефон жиринглаб қолди: Лонгвиненко кўчасидаги 60-уйда яшовчилар ҳовлидаги малинанинг зич буталари орасида куппа-кундуз куни бўри писиб ётганини кўриб қолишибди. Ҳайвон писиб ётган жойидан кетиш нияти йўқ эди, кетолмасди ҳам, ҳамма томондан эшитилаётган кўча шовқинлари уни чўчитарди. Телефон орқали чақирилган зоокомбинат ходимлари бўрини турган жойида айри билан ерга босиб, оёқларини боғладилар.

— Эҳтиёткор бўрининг шаҳарга қандай қилиб келиб қолганлигини тасаввур этиш қийин, — дейди зоокомбинатнинг овшуноси М. Алексеев. — Бунинг устига биз тутган йиртқич соғлом ва бақувват. Афтидан у тунда итларни қувиб келгану (баъзан шундай ҳам бўлиб туради) эрталаб бошланган кўча ҳаракати унинг кетишига халақит берган ва у малиназорга ўзини урган.

Бўрининг қисмати шундай бўлди. «Казахфильм» киностудиясидагилар эса жуда мамнун бўлишди. (ТАСС).

Қардош халқларнинг буюк оиласида камол топган ўзбек халқининг фаровон турмуши — унинг бой маънавий дунёси, маданияти, бутун жаҳон эътиборини қаратмоқда.

Интернационализм, барча халқларга ҳурмат руҳида тарбияланган Ўзбекистон меҳнаткашлари барча совет кишилари сингари Советлар диёрининг ҳорижий мамлакатлар билан ҳар томонлама алоқаларини ривожлантиришда актив қатнашмоқдалар. Бу ишларни йўлга қўйишда чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг роли тобора ошиб бораётир.

Жаҳоннинг 120 мамлакати жамоатчилиги билан алоқа боғлаган Ўзбекистон Дўстлик жамияти меҳнаткашларнинг кенг қатламларини бирлаштирган, 800 дан ортиқ саноат корхоналари, совхоз ва колхозлар, институт ва мактаблар, маданият муассасалари ва шу кабилар унинг коллектив аъзоларидир.

Жамият фаолиятида республикамизнинг таниқли давлат ва жамоат арбоблари, ишчилар ва колхозчилар, инженер ва врачлар, артистлар ва рассомлар, ёшлар, хотин-қизлар актив иштирок этадилар.

Жамият активистлари ўтган йилнинг ўзидагина 50 дан ортиқ мамлакатдан 2000

СОЦИАЛИЗМ МАЁҒИ

дан зиёд чет эллик меҳмонларни қабул қилдилар. Бу меҳмонлар Ўзбекистонга делегациялар, туристик группалар составида, турли халқаро форумларнинг қатнашчилари сифатида келдилар. Дўстлик жамияти кўмаги билан чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон шаҳарлари, саноат корхоналари, колхозлар ва совхозлар, театрлар, музейлар, мактаблар, олий ўқув юртларида, меҳнаткашлар хонадонларида бўлдилар. Бу турли социал доиралар, партиялар, дин вакиллари бўлмиш меҳмонларга Ўзбекистон мисолида совет кишилари турмуши ҳақида объектив хулосалар чиқариш, уларнинг жаҳондаги барча халқлар билан тинчлик ва дўстлик асосида аҳил яшашга интилишларини ўз кўзлари билан кўриб, катта ишонч ҳосил қилиш имконини бермоқда. Чунончи, Ҳиндистон социал тадқиқотлар кенгашининг директори **Д. Д. Нарулла** бундай деб ёзди: «Бизнинг ҳар бирumизда қуёшли Ўзбекистонда бўлган кунларимиз энг яхши таассуротлар қолдирди. Биз Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлиб, республиканинг кўп қиррали ҳаётини ва унинг социалистик қурилишдаги ютуқларини ўз кўзимиз билан кўриб ишонч ҳосил қилдик. Ўзбек халқи экономикани ривожлантиришдаги бундай ҳайратланарли натижаларга хўжаликни планли равишда юритиш туфайли эришганлигидан хурсандмиз».

Мали Миллий мажлисининг депутати **Абдерахман Ниянг**: «Ўзбекистон ва Мали ўртасида ривожланган алоқалар мавжуд. Мен Ўзбекистонда бир неча марта бўлганман. Мен учун бу ерда бўлиш доимо ёқимли. Биз бир-биримиздан жуда узоқда яшаймиз, аммо малиликлар Ўзбекистон ҳаёти билан жуда яқиндан қизиқадилар, чунки бизнинг муаммоларимиз революциядан сўнгги йилларда сизлар ҳал қилган муаммоларга жуда ўхшашдир. Ҳар гал Ўзбекистонда бўларканмиз, мамлакатимиз сизларнинг тажрибангизни ҳисобга олган ҳолда ривожланаётганлигига такрор-такрор ишонч ҳосил қиламан».

«Испания — СССР» жамиятининг президенти, академик **Фаустино Кордон Бонет**: «Республикангиз ютуқлари мўъжизакордир. Ўзбекистоннинг бир неча ўн йил ичида ўз маданияти анъаналарини сақлаб қолган ҳолда ва бошқа халқлар маданиятининг энг яхши элементларини қабул қилиб, бундай ютуқларга эришганлиги мени ҳайратга солади. Сизларда ишсизлик йўқлиги мени жуда ажаблантирди ва қувонтирди. Сизларнинг мамлакатингиздаги каби эртанги кунга комил ишонч биз испанларда йўқ. Ўзбекистон эришган ютуқлар шу жиҳатдан муҳимдир. Бизнинг мамлакатимиз учун жуда оғир бўлган ўттизинчи йилларда кўпгина испан ватанпарварларининг фарзандлари СССРда, жумладан Ўзбекистонда бошпана топдилар. Биз испанлар бу қаҳрамонлик учун совет халқидан миннатдормиз».

Мексика рус институтининг директори, адвокат **Карлос Сапатавелла**: «Ўзбекистоннинг бугунги куни уни Улуғ Октябрь социалистик революциясигача бўлган манзара билан қиёслаш имконини беради. Бу сизнинг намунангизга таяниб, социализм шароитида халқ нималарга қодир эканлигини исботлашимизда бизга яқиндан кўмаклашади. Социализм ютуқларининг энг ёрқин кўринишларидан бири — сизнинг республикангизда хотин-қизлар масаласининг ҳал этилганлигидир. Бунинг натижасида ҳозир хотин-қизлар етакчи позицияларни эгаллаб турибдилар. Ўзбекистон жамоатчилигининг тинчликни ва халқлар дўстлигини, жумладан, Мексика халқи билан дўстликни мустаҳкамлаш ишига қўшган ҳиссаси каттадир».

Бундай фикр-мулоҳазаларни эшитар эканмиз, қалбларимиз ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маданий ҳаётнинг ҳамма жабҳаларида бизни шундай юксакликларга кўтарган, Ер юзида тинчлик, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик байроғини баланд кўтариб бораётган улуғ ленинчи партиямиз билан ҳақли равишда фахрланиш туйғуларига тўлиб-тошади.

И. ТЎХТАХЎЖАЕВА,
Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти Президиумининг раиси.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. Улан-Батордаги жунни қайта ишлаш корхоналарининг ишлаб чиқариш бирлашмаси мамлакатнинг энг илғор корхоналаридан биридир. Унинг ишчи-хизматчилари турдош корхоналар ўртасидаги меҳнат беллашувида доимо пешқадамлик қилиб келишмоқда. Социалистик мусобақада эришилган муваффақиятлари учун бирлашмага МХРнинг юксак мукофоти «Қутб Юлдузи» ордени берилган.

Суратда: корхона цехида.
Монцамэ—ТАСС фотоси.

КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШ ВА ҚУРОЛСИЗЛАНИШ УЧУН

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ядро урушига қарши даъват этилган мурожаатнома авторлари — япон ёзувчиларига жавобида Совет Иттифоқининг тинчлик ташаббуслари баён этиб берилган. Дунёдаги турли мамлакатлар жамоатчилигининг вакиллари ва чет эл оммавий ахборот воситалари ана шу ташаббуслар ўз вақтида кўрсатилган ва жуда муҳим ташаббуслар эканлигини қайд этмоқдалар.

ТОКИО. Япония демократик жамоатчилигининг Токиода бўлиб ўтган оммавий митингида Л. И. Брежневнинг жавоби ўқиб эшиттирилди. Юзлаб ёзувчилар, олимлар, тинчлик ҳаракати активлари Л. И. Брежневнинг «Совет Иттифоқи ядро ҳалокатининг олдини олиш учун, бутун дунёда тинчлик учун, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш учун қатъиятли ва изчил курашчи бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва ҳамиша шундай бўлиб қолади» деган сўзларини қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар.

Таниқли публицист Кодзи Накано пойтахтдаги «Нихон Киоику Кайкан» залида йиғилган кишиларга мурожаат қилиб, ядровий қуролланиш пойгаси, нейтрон бомба ва оммавий қирғин қуролларининг бошқа турларини ишлаб чиқиш халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги ишига жиддий таҳдид солаётганлигини таъкидлади. Вашингтон тиқиштираётган ва «чекланган» ядро уруши деб аталган машъум ғояни қатъиян рад этди. У Хиросима ва Нагасаки даҳшатлари такрорланишига йўл қўймасликка даъват этди. СССРнинг тинчликни ҳимоя қилиш ишидаги конкрет ташаббуслари ниҳоятда муҳим аҳамиятга эгадир, деди мурожаатноманинг авторларидан бири, ёзувчи Масамото Нацубори ТАСС мухбири билан суҳбатда. Ана шу ташаббуслар Совет Иттифоқи ҳозирги замоннинг ғоят зарур вазифасини ҳал этишга — планетамизда мустаҳкам тинчликни таъминлашга астойдил ҳаракат қилаётганлигидан далолат беради.

ГАВАНА. Кубанинг таниқли олими ва жамоат арбоби Куба — Совет дўстлиги уюшмасининг раиси Сойло Маринельо қуйидагиларни айтди: Л. И. Брежневнинг япон ёзувчиларига жавобида баён этилган фикрларни кубаликлар қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Совет раҳбари ҳатто «чекланган» мақсадларда бўлса ҳам ядро қуролини қўлланишга йўл қўйиш мумкинлиги тўғрисидаги ғоянинг ўзи телбаликдир, деди. Биз унинг шу нуқтаи-назарига батамом қўшиламиз. СССРнинг инсонпарварлик сиёсати қуролланиш пойгасининг янги даврасини авж олдираётган Рейган маъмурияти авантюристик йўлининг мутлақо аксидир, деб таъкидлади у.

КОБУЛ. Кобул радиоси Л. И. Брежневнинг жавобини шарҳлаб, Совет Иттифоқи кескинликни юмшатиш ва тинчлик йўлидаги толмас курашчи эканлигини таъкидлайди. Советлар мамлакатининг сиёсати СССР қуролланиш пойгасини тўхтатишга қаратилган конкрет таклифлар билан муттасил майдонга чиқаётганлигидан далолат беради.

КАРАКАС. Лотин Америкаси мамлакатлари полиграфия саноати меҳнаткашлари конфедерациясининг бош секретари Г. Баретто ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: ўртоқ Брежнев ҳаққоний қайд этиб ўтганидек, «ядро уруши хавфини бартараф этишга, тинчликни мустаҳкамлаш йўлларини қидириб топишга ўз ҳиссасини қўшиш планетамиздаги ҳаёт келажагини қадрлаётган ҳар бир кишининг бурчидир». Лотин Америкаси меҳнаткашлари СССРнинг тинчлик ташаббусларини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Биз тинчликни сақлаб қолиш, халқаро кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш йўлидаги курашда қатъий позицияни эгаллаб турганлиги учун Л. И. Брежневдан миннатдормиз, деб таъкидлади Г. Баретто.

(ТАСС).

СССР — Афғонистон:

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

Совет Иттифоқининг техник ва иқтисодий кўмагида Кобулда қурилган уйсозлик комбинати реконструкция қилиниб бўлди. Афғонистон пойтахтидаги энг йирик саноат корхоналаридан бири бўлган мана шу уйсозлик комбинатининг қуввати ошиб, у йилига 30 минг квадрат метрдан 50 минг квадрат метргача бинокорлик конструкциялари ишлаб чиқарадиган бўлди.

Шу муҳим воқеа муносабати билан корхонада ишчи ва хизматчиларнинг тантанали митинги бўлиб ўтди. Кобул шаҳар бошлиғи Адина Сангин тўпланганлар ҳузурида нутқ сўзлади. У иш маромига путур етказмай, қисқа вақт ичида корхонани реконструкция қилиш планини ишлаб чиққан совет инженерлари ва лойиҳачиларига самимий миннатдорчилик изҳор қилди. У корхонани муддатидан илгари реконструкция қилганликлари учун афғон қурувчиларига ташаккур билдирди. Натижада давлат фондига қўшимча 12 миллион афғони қўшилди. А. Сангин афғон ишчиларининг зарбдор меҳнати Афғонистон Халқ Демократик партиясининг бўлажак умуммиллий конференциясига яхши туҳфадир, деди.

Бугунги кунда Кобул уйсозлик комбинати маҳсулотини мамлакатнинг барча районларида учратиш мумкин. Улар кўп қаватли уй-жойлар, мактаблар ва касалхоналардир. Корхона мамлакатда уй-жой проблемасини ҳал этишда катта роль ўйнамоқда. Масалан, ўтган йиллар мобайнида комбинат маҳсулотидан Афғонистон пойтахтида учта микрорайон ва ишчилар посёлкаси қурилишида фойдаланилди. Кобул меҳнаткашларининг минглаб оилалари замонавий, қулай квартиралар олдилар. Янги турар-жой районларида мактаблар, касалхоналар, савдо марказлари, спорт комплекслари қурилди.

Бироқ аҳолини уй-жой билан таъминлаш ҳали ҳам кескин проблема бўлиб қолмоқда ва уни ҳал этишда афғон-совет мустаҳкам дўстлигининг рамзи бўлган Кобул уйсозлик комбинати муҳим роль ўйнаши керак.

Р. МУСИН,
ТАСС мухбири.

Вьетнамга қарши иғвогарлик

ХАНОЙ, 6 март. (ТАСС). Вьетнам ахборот агентлиги — ВИАнинг хабар қилишича, 3 март куни Хитойнинг 40 тага яқин кемаси Биньчитхьен вилоятидаги Рон, Куань ва Натле дарёлари қуйиладиган жойдан 4-10 милягача масофада Вьетнамнинг территориал сувларига бостириб кирди.

Чегара бузувчилар Вьетнамнинг балиқ овлаш кемасига ҳужум қилиб, уни шикастлантирдилар. Вьетнам балиқ овлаш кемаларидаги халқ лашкарлари хитойларга қаршилик қилдилар. Хитой кемаларидан 3 тасини ёндириб юбордилар ва шу вилоятга қарашли Конко ороли яқинида битта кемани қўлга туширдилар.

Хитой кемаларида қурол ва ўқ-дори бор эди. Қўлга туширилган кемадан ҳам қурол топилди.

ХАНОЙ, 6 март. (ТАСС). ВСР ташқи ишлар министрлиги кеча Хитойнинг Ханойдаги элчихонасига нота юбориб, 3 март куни Хитой кемалари катта группаси Биньчитхен вилояти соҳиллари районида республиканинг территориал сувларига бостириб кирганлиги муносабати билан кескин норозилик билдирди. Бу бостириб кириш ҳужжатда Вьетнамнинг суверенитети ва территориал бутунлигини қўпол равишда бузиш деб, республика хавфсизлигига ва Вьетнам балиқчиларининг тинч меҳнатига жиддий таҳлика солувчи ҳуруж деб баҳоланади.

ВСР ташқи ишлар министрлиги Хитой томонидан Вьетнамга қарши қаратилган иғвогарлик ҳаракатлари дарҳол тўхтатилишини талаб қилди.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 8 мартда чиқади.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТУРИСТ

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ САМОЛЁТЛАРДА САЁҲАТГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЭЗЕРНИКИЕКИ—СИГУЛДА—РИГА — 14 майдан 28 майгача, 15 кунга. Путёвка баҳоси 328 сўм.

СИГУЛДА—РИГА — 19 мартдан 26 мартгача, 8 кунга. Путёвка баҳоси—188 сўм.

ТРАКАЙ—ЗАРАСАЙ — 24 майдан 4 июнгача, 12 кунга. Путёвка баҳоси—250 сўм.

КАУНАС—ЛИЕПАЯ—МОСКВА — 26 апрелдан 10 майгача, 10 майдан 24 майгача, 15 кунга. Путёвка баҳоси—355 сўм.

КАУНАС—ЛЕНИНГРАД — 28 апрелдан 11 майгача, 14 кунга. Путёвка баҳоси—280 сўм.

ТАЛЛИН—ВОЛГА—РИГА — 16 майдан 27 майгача, 12 кунга. Путёвка баҳоси—290 сўм.

ТРАКАЙ—ТАУРАЧЕ—ПАЛАНГА — 5 майдан 22 майгача, 18 кунга. Путёвка баҳоси—320 сўм.

ШЯУЛЯЙ—ПАЛАНГА — 28 майдан 11 июнгача, 15 кунга. Путёвка баҳоси—320 сўм.

ЛЕНИНГРАД—ВИЛЬНЮС — 24 мартдан 6 апрелгача, 21 апрелдан 4 майгача, 14 кунга.

ВИЛЬНЮС—РИГА—ТАЛЛИН — 26 мартдан 9 апрелгача, 15 кунга. Путёвка баҳоси—284 сўм.

ЛЕНИНГРАД — 24 мартдан 2 апрелгача, 10 кунга. Путёвка баҳоси — 175 сўм, 11 апрелдан 29 апрелгача. Путёвка баҳоси —197 сўм, 29 апрелдан 8 майгача, 10 кунга. Путёвка баҳоси — 227 сўм, 19 майдан 28 майгача, 10 кунга.

КИЕВ—МОСКВА — 7 апрелдан 21 апрелгача, 16 майдан 29 майгача, 15 кунга.

РИГА—ЛЕНИНГРАД — 1 апрелдан 10 апрелгача, 10 кунга. Путёвка баҳоси 271 сўм.

СОЧИ — 12 мартдан 1 апрелгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—235 сўм, 20 мартдан 9 апрелгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—315 сўм, 2 апрелдан 22 апрелгача, 10 апрелдан 30 апрелгача, 23 апрелдан 10 майгача, 1 майдан 21 майгача, 14 майдан 3 июнгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—260 сўм.

ТЕБЕРДА—АДЛЕР — 21 майдан 10 июнгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси — 282 сўм.

ЯЛТА—30 мартдан 18 апрелгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—280 сўм, 11 майдан 30 майгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси — 280 сўм.

СОЧИ — ЛАЗАРЕВСКОЕ — 27 мартдан 15 апрелгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—230 сўм, 16 апрелдан 5 майгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—248 сўм, 26 майдан 14 июнгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—248 сўм.

АДЛЕР — 22 апрелдан 12 майгача 20 кунга. Путёвка баҳоси—210 сўм, 13 майдан 2 июнгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—263 сўм.

КИСЛОВОДСК —10 мартдан 29 мартгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси — 225 сўм, 30 мартдан 19 апрелгача, 20 кунга, Путёвка баҳоси—245 сўм, 21 апрелдан 10 майгача, 20 кунга, Путёвка баҳоси—260 сўм, 12 майдан 31 майгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—260 сўм.

ЕССЕНТУКИ — 25 мартдан 13 апрелгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—217 сўм.

ГАГРА — 25 мартдан 13 апрелгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси 240 сўм, 14 апрелдан 3 майгача, 4 майдан 23 майгача, 5 майдан 24 майгача, 24 майдан 12 июнгача, 25 майдан 13 июнгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—263 сўм.

ПИЦУНДА — 18 мартдан 6 апрелгача, 8 апрелдан 27 апрелгача, 29 апрелдан 18 майгача, 20 майдан 8 июнгача, 20 кунга.

ПАСАНАУРИ—ГАГРА — 29 майдан 18 июнгача, 20 кунга.

УФА («Агидель» туристик базасига) — 25 майдан 11 июнгача, 20 кунга.

КАУНАС—ЛИЕПАЯ—МОСКВА — 26 апрелдан 10 майгача, 10 майдан 24 майгача, 15 кунга. Путёвка баҳоси—355 сўм.

БАЗАЛЛЕТИ—ЗЕЛЕНИЙ МИС — 29 майдан 18 июнгача, 20 кунга. Путёвка баҳоси—247 сўм.

ХАРЬКОВ—«ВАСИШЕВО» ТУРИСТИК БАЗАСИ (болали ота-оналар маршрути) — 25 майдан 13 июнгача, 20 кунга.

ТЕПЛОХОДЛАРДА:

РОСТОВ—МОСКВА—«ТИХИЙ ДОН» ТЕПЛОХОДИДА — 5 майдан 24 майгача, 25 майдан 13 июнгача, 20 кунга.

УЛЬЯНОВСК — «ДИМИТРОВ» ТЕПЛОХОДИДА — 25 майдан 9 июлгача, 18 кунга.

ВОЛГОГРАД — «ТОЖИКИСТОН» ТЕПЛОХОДИДА — 20 майдан 7 июнгача.

КУЙБИШЕВ—«ДАВИДОВ» ТЕПЛОХОДИДА — 23 майдан 14 июнгача, 24 кунга.

«ДИЛОРОМ» ТУРИСТИК ПОЕЗДИДА

САМАРҚАНД—БУХОРО — 8 мартдан 11 мартгача, 15 мартдан 18 мартгача, 19 апрелдан 22 апрелгача, 26 апрелдан 29 апрелгача. Путёвка баҳоси — 46 сўм.

ФАРҒОНА—УРГАНЧ—САМАРҚАНД — БУХОРО — 5 майдан 11 майгача. Путёвка баҳоси—75 сўм.

Мурожаат учун адрес: 700078, Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй. Путёвкалар сотиш бўлими, 8-хона. Телефон: 39-13-59.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
7—15 март кунлари
ХАЛҚАРО ВА БУТУНИТТИФОҚ КОНКУРСЛАР ЛАУРЕАТИ, ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ
«ПЕСНЯРИ»
ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Белоруссия ССР халқ артисти Владимир МУЛЯВИН.

КОНЦЕРТЛАР: 7, 8, 13, 14 март соат 14, 17 ва 20.00 да; 9, 10, 11, 12, 15 март соат 17 ва 20.00 да бошланади.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт зали ва «УЗБЕККОНЦЕРТ» кассаларида сотилмоқда.

Марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали кассалари ҳар куни соат 10 дан 19.00 гача; «УЗБЕККОНЦЕРТ» кассалари эса соат 14 дан 22.00 гача ишлайди.

КОЛЛЕКТИВ БУЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

46-03-13, 46-07-53 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

КОНЦЕРТ КУНЛАРИ СПОРТ ЗАЛИ ОЛДИГА ҚАТНАЙДИГАН ТРАНСПОРТЛАР КУПАЙТИРИЛАДИ ВА ШАХСИЙ ТРАНСПОРТ УЧУН ТУХТАШ ЖОЙИ ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/III да **Оқ танлилар** (11, 15.00), **Гурунг** (19.30), 8/III да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Олтин девор** (19.30), 10/III да **Келинлар қўзғолони**, 11/III да **Баланд қоялдаги аёллар**.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти коллективи газета-ҳарф териш цехининг ходими Б. Кулешовага онаси

Тожихон САИДҚОСИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат университетининг жамоат ташкилотлари ва химия факультети коллективи катта инженер Б. Абдураимовга отаси

Абдураим ОТАЖОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — Будильник. 10.05 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.05 — Здоровье. 11.50 — Тонгги почта. 12.20 — Қишлоқ янгиликлари. 13.20 — Музикали киоск. 13.50 — СССР халқлари қишки спартакиадасида. 14.35 — Бека. Телеспектакль. 16.45 — Мультфильмлар. 17.10 — Концерт. 18.35 — Халқаро панорама. 19.20 — Учувчида менинг хаёлим. Бадиий фильм. 20.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05 — Театр учрашувлари. 23.50 — Енгил атлетика. Европа чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Биринчи кун, охирги кун. Бадиий фильм. 10.30 — Ҳужжатли фильм. 11.00 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 12.00 — Адабий викторина. 13.15 — Ёш келин-куёвлар телеклуби. 14.30 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 15.00 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 15.45 — 9-студия телетомошабинларга жавоб беради. 16.45 — Строговлар. Бадиий фильм. 4-серия. 17.50 — СССР халқлари қишки спартакиадасида. 18.35 — Енгил атлетика. Европа чемпионати. 19.05 — Бизнинг биография. 1925 йил. 20.00 — Эрмитаж. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Музикали программа. 21.30 — Время. 22.05 — Цирк аттракциони.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеминиатюралар. 10.55 — Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб. 11.55 — Мультфильм. 12.05 — Қувноқ стартлар. 13.05 — Эшикни очинг, биров келди. Бадиий фильм. 14.20 — Ўзбекистон спорти. 14.50 — Кинопублицист экрани. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Фонарик. 18.45 — Илҳом. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Аҳмедова рақсга тушади. 21.30 — Время. 22.05 — Ишдаги ишқ. Бадиий фильм. 2-серия. 23.30 — Янгиликлар.

Қирғизистон телевидениесининг программаси.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 8.30 — Қувноқ тароналар. 9.15 — Табассум. 11.30 — Халқ куйларидан концерт. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб... 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Театр микрофон олдида. 17.45 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг VII Тошкент Халқаро кинофестивали олдидан. 18.15 — Спорт программаси. 19.25 — Кўнгил юлдузлари. Адабий—музикали программа. 20.15 — Музикали салом. 21.00 — Социалистик турмуш тарзи. 21.10 — Музикали танаффус. 21.30 — Футбол бўйича Халқаро ўсмирлар турнири. СССР —II— ЧССР. 22.30 — Республика бадиий коллективларининг концерти. 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 23-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-18; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-46-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.